Ն. 1334 — 1889 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 9 ԲԼՈՒՇԵՆՊԻՀ — 1307 ԲԼԳԻԻԼԷՎԱԼ 21 — ԳԼԵՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍՊԱՄԱԳՈՒ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹՈՒՐՔԻԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԲՕԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Լինի, Շնչ վ Ճինչ սահիպէ 1 ղրշ. 5
Գիւնիս սահիպէ 11ի 10ա. հա. » 3

Մէվատոը նաֆիսյա տարր պէնղէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վ սէրմ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայաճագ տարր։

Խոտարէխանէսի, Սթամպուլա Պապը Ալի ճատատէինտա նումէրո 20 Ֆիրվէլէկեան մանթաասընտա տարր։ Գեազիթէի մէվատոտ հաղարնտա կազէթանրն սահիպ վ մէտուրը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԵԿԻԹՃԱՆ միրաճատթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պուլկարիսթան հիւքիմէթը հազրէսինին դարը մէչրու օլտրղընա տարր տէվլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան էվրօբա տիվէլը մուազամասընա գարիպէն պիր թահրիրաթը ուզումիյէ իրսալ պուլրլյաճաղը՝ Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա պէյան օլընը յօր։

——

Բարիզտէ Նէչը օլրնան Ֆէկոբընին Պէրլինտէքի մուխպիրինտէն ալըպ Նէչը իթտիկի պիր թէլէկրաֆա նազարէն, խբտամէթը տէվլէթը Օսմանիյէյէ տաւխուլ իթմէք իչուն Տէրասատէթ միթէվէճճիհէն Պէրլինտէն հարէքէթ իթմէյէրի զըմընտա 15 Ալէման զապիթինէ էմր վէրիմիշ տիր։

——

Զէթինէէտէն եազրլարընա կէօրէ, սալթանաթը Սէնիյէին Զէթինէ սէֆիրի միրալայ Թէվֆիգ պէյին չէրէֆինէ օլարագ Ռուսի հոկտեմբերին 29ինը բազար կիւնիւ Գարատաղ բրէնսի թարաֆրնտան միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունուպ, իչպու զիյաֆէթտէ սալթանաթը Սէնիյէտէն նինանսյար ախզ իթմէյ օյան Գարատաղ վիւքէլասը իլէ սաիր միւթէպէրանը տավէթլի օլարագ հազրը պուլընմըշլար տրը։ Էսնաի զիյաֆէթտէ Գարատաղ բրէնսի՝ դաթը Հաբիշհի հագդընտա մէհիյէյի միւթէգամին վէ Գարատաղ էմարէթի հագդընտա իզհար պուլրլան հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ նիյաթը տօսմանէտէն տօլայը թէչէքիւրի միւպէյյին պիր նութգ իրսալ էյլէմիշ տիր։

ԹԷՎԼԻԿՐԱՖ

(Ագանս դը Գոնսթանթինոբլ)

Պէրլին 19 Նոյ.

Բէսմի կազէթա՝ «Իմբէրաթօր Ֆրանսուա» նամ կրընտիրէ ալարին 75ինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ Ալսթրիա իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ թարաֆընտան կէօնտերիլէն մէքթուպը նէշր իթմիշ տիր։ Իչպու մէքթուպտա իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ Պէրլինտէ իգամէթը ախիրէսի իլէ օ սրրատտա ալալընը ընդթր վէ միւթէֆիգի օյան իմբէրաթօր Կիւեօմ Թագտիմ իթմէսինէ միւսաատ օլընմըշ իտու կինի զիքր իլէ, «Ֆրանսուա Ժօզէֆ» պայրընն Բրուսիա օրտուսընտաքի շէրէֆինի տահմա մուհաֆազա իտէրէք Ալէմանիա իմբէրաթօրընը մէմնուն իթմէյէ մուվաֆֆագ օլաճաղընա իւմիտի պէրքէմալ օլտրղընը պէյան իթմիշ, վէ իմբէրաթօր կիյէօմ հագգընտա ձէնապը հագգրն ինայաթը սամէտանիյէսինի թէմէննի էյլէմիշ տիր։

Պէրլին 19 Նոյ.

Բուսիա տէվլէթինին՝ 1892տէն ի թիպարէն Բուս Պալթիգ էյալէթլէրինտէ Ալէմանլարըն մէնը իգամէթլէրինի միւթէգամին պիր գանունասէ թանզիմ իթմէքտէ օլտրղընը Գուտ Զանտ ռիվայէթ իտէր։

Պարչէլոն 19 Նոյ.

Պէօյուք թէաթրօ տիւն օյուն պիթտիքտէն սօնրա միւհիթերէգ օլտու։ Նուքթուսնա զարիթա օլմամըշ տրը։ Թէաթրօ՝ կազ իլէ թէնվիր օլընմըշ իտի։

Պրիւքսէլ 19 Նոյ.

Էսիրլիք ալէյհինտէքի գանֆէրանսըն բիյասէթինէ պարան տը Լամպրէմոն վէ պաշ քէթապէթինէ տէ Մ. Արէնտ ինթիխապ օլընտրլար։

(Ագանս Օրէանրլ)

Բարիզ 19 Նոյմ.

Մէպուսանրն էքսէրսիյէթի՝ պու արա պիր թէպէտտիւլը վիւքէլանրն պիւսպիւթին միւնասէպէթիյլ օյաճաղը միլահազասընա մէպնի թիւրար-Գոնսթան գապինէթ թօսընրն կէլէճէք յունվարա գառտար մագամը հիւքիւմէթտէ գալմասը միւհիթմէյլ իտուկի՝ ուզումէն մէհֆիլը բէսմիյէտէ զանն օլընը յօր։

ՏԷՆԻԶՏԷ ՏԷՀԵԹԼԻ ՊԻՐ ԳԱԶԱ 500 ՆՈՒՖՈՒՍԸՆ ՊՕՂՈՒԼՄԱՍԸ

Սառեստէ օգունարղընա կէօրէ, Իսքէնտերիյէտէն Իզմիրէ կէլմէքտէ օյան Ինդէ-Նամընտա 3 տիրէօլի պիր Ինկիլիզ թիւճճար վաբօրը՝ կէչէն ճուսաա էրթէսի կէճէսի Բիրէ իլէ Իզմիր արասընտա չիտտէթլի պիր ֆուրթունայա թուրթուլարագ զարգ օլուլ տրը։

Վաբօրրն Իսքէնտերիյէտէն հարէքէթինտէն պէրու Պահրը Սէֆիտտէ միւթէմատտի ֆուրթունա հիւքմֆէրմա օյուզ, մէզքիւր կէճէտտէ իսէ տայկալարրն չիտտէթի սօն տէրէճէյէ վարմըշ օլտուղընտան, 500ի միւթէճավուզ եօլճուլարրն ճիւմիսի տէ անպարլարա էէրլէշտիրիլմիշտիր։ Սաամ 7½ բատտէէրինտէ ֆուրթունա պիր գաթ տահա քէապը չիտտէթ իթմիշ, վէ եարբմ սաամ օսնրա պիրտէն պիրէ վաբօր օրմա էէրլինտէն իքիյէ այրըլըպ պաթմաղա պաշլամըշ տրը քի, պու էսնատէ անպարտա պուլընան եօլճուլարրն սէտտա տէհլէթի ճանխրըրաշ պիր հալէ կէլմիշ տիր։

Վաբօրը՝ մէզքիւր՝ թազրիպէն պիր մահ մուգատտէմ Ատյանտեան Ովկիանոստա վագր Իսանտա ատասրնտան հարէքէթ իթմիշ օյուզ, 17 կիւնէտ Մարսիլիա լիմանընա միւվասլէյթ իթմիշ, վէ օրատան տահի Իսքէնտերիյէյէ կիթմիշ տիր քի, Իզմիրէ ուղրատրգտան սօնրա Ֆէրասատէթ կէլմէսի տէ մուգարրեր իմիշ։

Պիր մրդտարը Միւսլիման օյան 500իւ միւթէճավուզ եօլճրլարտան անճագ 3 քիչի գուրմուլապիմիշ տիր քի, պունլարտան պիրի վաբօրրն գարտա՝ր, վէ իքինճիսի Եամ Խուճճարլարրնտան օյան Մէհմէտ իսն Ապտիւլ Գատէր էֆէնտի վէ իւչինճիսի պիր Թաֆա իմիշ։

Վաբօրրն իքիյէ պէօլինմէսի իւզերինէ մուսաֆիրլէյէ Մէհմէտ էֆ.՝ վաբօրրն գրշ թարաֆընա սարմըշ օյան սանտալն իսալթլարրը քէսիպ էհման տէնիզէ էնտիրմիշ, վէ պու էսնատէ թաֆալարտան պիրի վէ միւթէագրպէն վաբօրրն գարտանը մէզքիւր սանտալա աթլայարագ վէ տայկալարրն չիտտէթինէ տայանարագ 7 կիւնէտ Իզմիրէ վասլը օլմուշլար տրը։

Մուսաֆիրէյհ Ապտիւլ Գատէր էֆ. Իսլանտա ատասրնտա սէտէֆ վէ էմթաա վէ Եարգ գումաշլարը թիճարէթիլէ իշթիդալ իթտիկի հալտէ, պու քէրրէ Սթամպօլա կէլիպ, պուրատան տա մէմլէքէթինէ կիթմէք թասավվուրրնտա պուլընտրղընտան, մէվճուտ 2500 լիրասրյլա պիր չօղ էշեա վէ սաիրէսինի վաբօրա եիւբլէթմիշ վէ վաբօրրն պամտրը սրրատտա կիմիշ օլտրը պիր չաքէթլէ բանթալօնտան պաչգա պիշ պիր շէյ գուրթարամմրշ տրը։

Վաբօրրն համիշ պուլընտրը էմթաա վէ եշեա վէ նուգուտրն գրշմէթի՝ 150000 լիրայը միւթէճավուզ իմիշ։

Մուսաֆիրէյհ Ապտիւլ Գատէր էֆ. էվվէլէի կիւն Իզմիրտէն Տէրասատէթ կէլմիշ, վէ գարտան իլէ թաֆա Իզմիրտէ գալմըշ տրը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէտրէսէի էտէպիյէ նամ խուսուսի մէքթէպ միւտիրի Ահմէտ Համտի պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Եէտինճի (Եէմէն) օրտուսի հիւմայուն լէվազիմ տարէսի 1ինճի շիւպէսի միւտիրլիկի՝ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանխրլէ էլպիսէ անպարը պաշ քէաթիպի Ապտիւլ Բահման էֆէնտիյէ,

Տարէի մէզքիւրէ 2ինճի շիւպէ միւտիրլիկի՝ բիւթպէի սալիսէ իլէ Լէվազիմաթը Ուզումիյէ տարէսինին 2ինճի շիւպէսի պիրինճի սընֆ խիւլաֆասընտան հաճի Խուրշիտ էֆ.յէ,

Մագամը Սէրասքէրի բիտէ տարէսինին կինճի շիւպէսի եօգլամա գրմը միւմէյյիզի Շէվգի պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Սէլանիք վիլայէթինտէ Բէթրիշ գազասը գայմագամլըը՝ Գարամուսալ գայմագամը սապրգ Նաֆիզ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլբրլմրշ տրը։

* *

Պու քէրրէ էօհտէլէրինէ հարէմէյ՝նը միհմէթէմէյն բայէսի թէվճիհ պուլբրլան մահբէմէի թէֆթիշը էվգաֆ միւսթէշարը հիւսէյին հիւսնիւ վէ Սթամպօլի Մէհմէտ Բահիֆ էֆ.լերէ միւճէտտէտէն՝ վէ Գայսերիյէ միւֆթիսի էսպագ Մէսուտ էֆէնտիյէ թէպտիլէն Յիւնճիւ Մէճիտի,

Գօնեա վիլայէթի զապթիյէ ալայը գօմանտանը հիւսէյին բաշայա թէպտիլէն Յիւնճիւ Մէճիտի,

Պօյանը քէօրիւնտէ սաքին Ֆօգթօր Ալանեան էֆ.յէ կիւնճիւ բիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհան պուլբրլմրշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թարաֆը Հազրէթը Բատիշահիտէն Եէյխիսլամ Էմէր Լութֆի էֆ. հազրէթլէրինէ իհան պուլբրլան մուրասսա Խիթիյազ նիշանը յլա ալթուն վէ կիւմիշ միտալալարրն հազրէթը հազրէթլը Բատիշահիտէ բէսմը թաալիգի՝ տիւն իհրա պուլբրլմրշ տրը։

Եէշիլէ քի Խասս ախբրտան թախսիս պուլբրլան պիր արապա իլէ եավէրանը Եէհրիյարիէն վէհգի պէյ վէ Մապէյն չավուշլարընտան 4 էֆ. սաամ 7 բատտէէրինտէ Եէյխիսլամ գարուսընա մուվասլէթթ իթմէքլէ, Եէյխիսլամ էֆ. հազրէթլէրի՝ էլպի սէի բէսմիյէլէրինի լայիս վէ մուրասսա Մէճիտի վէ Օսմանի նիշանլարընը համիլ օլտրղը հալտէ մէզքիւր արապայա բաքիպէն Մապէյնէ պիմէյի էյլէմիշ տիր։ Օրատա Թէշրիֆաթը ուզումիյէ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրի էլպիսէի բէսմիյէ մէէրինի յապխս օյտրղը հայտէ Շէյխիսլամ հազրէթլէրինէ իսթիգպալ իտուպ, հուզուրը հազրէթը Բատիշահիտէ տուխուլինէ տէլալէթ էյլէմիշ տիր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Մապէյնը հիւսայուն մէմուրինը քիրամը իլէ եավէրը էքբէմ բայալար հազարաթը նէզտը ալիի Շէհրինայիյէրինտէ պուլընտրղլարը հալտէ մէզքիւր նիշանը Խիմիյազ իլէ ալթուն վէ կիւմիշ միտալալարրը եէտը հիւսայունլարը իլէ Եէյխիսլամ էֆ. հազրէթլէրինին սինէի սատագաթը՝նա թաալիգ պուլբրմրշլար, վէ պու էսնատէ Եէյխիսլամը միշարէյէ հազրէթլէրի՝ խաքիբան Շահանէյէ արզը քէմալը ուպուտիյէթլէ իշպուլութֆը ալիի Միւիւքսանէտէն տալար թահտիսը նիմէթ էյլէմիշ տիր։

Իշպու բէսմին խիթամտտա Եէյխիսլամ հազրէթլէրինէ Մապէյն բիճալը քիրամը թարաֆընտան լազմէի թէպրիք իրֆա օլընարը կէպ, եւնէ մէզքիւր արապա իլէ Եէյխիսլամ գարուսընա միւվասլէթինտէ տախի իւլէմայի քիրամ թարաֆընտան լազմէի թէպրիք իրֆա խիմիշ տիր։

—Տիւն Իթալիա գրալիցասընն եէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ պարագալարա տօնանմըշ օյան գարապօլ օէֆինէիհ իւմայունընտան էօլէյին Թօրլար էնտախթ օլընտրը կէպի, էճնէպի սէֆարէթլէրին մայէթի վաբօրլարը վէ Իթալիան թիւճճար վաբօրլարը տախի սանճագլար իլէ տօնատրլմրշլար տրը։ Մապէյնը հիւսայունտան վէ Պապը Ալիէն Իթալիա սէֆարէթխանէսինէ մէմուրլար իրսալլրլէ բէսմը թեպլիք իրֆա գէլընմըշ տրը։

Շէհրիմիզտէ պուլընան Իթալիա թեպասասը միւթէպէրանը էօլէնտէն սօնրա սէֆարէթխանէյէ կիտիպ, Իթալիա սէֆիրինէ արզը թեպրիքաթ իթմիշլէր, վէ տիւն ագշամ տախի Պէյօղլունտա Սօչիէթա Օքէրայա Իթալիանա սալօնընտա պիր ճէմիյէթ թէրթիպ օլընմըշ տրը։

—Բում բաթրիգի Տիօնէսիօս էֆ. հազրէթլէրինին՝ բաթրիգխանէնին տաբրէի սէլահիյէթինտէ պուլընան տավայա միւթէալլիգ մէսաիլ հագգընտա հաիզ օլտրը իմիթիյազա տահիր Ատիլէ նէզարէթինէ ախիրէն պիր թագրիր իրսալ էյլէտիկինի կէչէն կիւն եազմրշ իտիք։ Մէզքիւր թագրիրէ Ատիլէ նէզարէթինտէն վէրիլէն ճէվապ՝ բաթրիգխանէնին միւթալէպաթընա մուվաֆֆըգ օլմատըղընտան, բաթրիգխանէնին Մինոզ վէ միւթէլիթ միւթէկէրան մէճլիսի սօն իճթիմալարընտա իքինճի պիր թագրիր տահա եազըլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Ֆրանսատէթին միւնասիպ սէվգիլէրինէ սաաթլար վաղ իթմէք վէ իգթիզա իտէն մահալլէրտէ ապտէսթանէրէր թէէսիս իթմէք իւզրէ 20 սէնէ միւտտէթլէ իմթիյազ ախզը իչին պագը քէսան թարաֆընտան Շէհր էմանէթինէ միւրաճաաթ օլունմըշ վէ քէյֆիյէթ մէճլիսը էմանէթտէ թահրը թեղէք քիւրբ ալընմըշ տրը։

—Շուրահ Տէվլէթ ազասընտան Ապտիւլ Պագի պէյ իլէ տավա վէքիլէրինտէն Երկանեան Ղուկաս էֆէնտիյէ Պիկա՝սանճաղընտա քէօմիւր մատէնի արամագ իւզրէ շուխ սաթնամէ վէրիլմիշ տիր։

—Բէժինին կէչէն հոկտ. սաթրը՝ 140000 լիրայը թէճավուզ իմիշտիր։

—Գէօյէրա իլէթինին Խարբութ մէնը պիրայէթի իչին թէտապիրը լազմէ իթթիխազը զըմընտա Սրհիյէ նէզարէթինտէն Խարբութ մէմուրինէ էվամիր իրսալ օլընմըշ տրը։

—Շէհրիմիզ Ռուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Օնունն Աթինա սէֆարէթինէ նասպրնա Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան մուվաֆագաթ օլընմըշ տրը։

—Խրտիվիյէ վաբօր գումբանեասընն Տէրասատէթ միւտիրի Վուանէն պէյ՝ պիր միւտտէթտէն պէրու Բարիզտէ պուլընրպ, էվվէլքի կիւն Շարգ տէմիր եօլ գաթարը.լա Տէրասատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնտէ Ալէման տահնէր վէքիլլիկինէ խթիթա իտէն Մ. Կէօշէրին էէրէնէ Պէրլինտէ տահնէր սինտիգասը թարաֆընտան վէքէալէթիլէ մէզքիւրէ, էվվէլքի կիւն Շարգ տէմիր եօլ գաթարը.լա Տէրասատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Խրտիվիյէ վաբօր գումբանեասընն Տէրասատէթ միւտիրի Վուանէն պէյ՝ պիր միւտտէթտէն պէրու Բարիզտէ պուլընրպ, էվվէլքի կիւն Շարգ տէմիր եօլ գաթարը.լա Տէրասատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնտէ Ալէման տահնէր վէքիլլիկինէ խթիթա իտէն Մ. Կէօշէրին էէրէնէ Պէրլինտէ տահնէր սինտիգասը թարաֆընտան վէքէալէթիլէ մէզքիւրէ, էվվէլքի կիւն Շարգ տէմիր եօլ գաթարը.լա Տէրասատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Ֆրանսատէթին միւնասիպ սէվգիլէրինէ սաաթլար վաղ իթմէք վէ իգթիզա իտէն մահալլէրտէ ապտէսթանէրէր թէէսիս իթմէք իւզրէ 20 սէնէ միւտտէթլէ իմթիյազ ախզը իչին պագը քէսան թարաֆընտան Շէհր էմանէթինէ միւրաճաաթ օլունմըշ վէ քէյֆիյէթ մէճլիսը էմանէթտէ թահրը թեղէք քիւրբ ալընմըշ տրը։

—Շուրահ Տէվլէթ ազասընտան Ապտիւլ Պագի պէյ իլէ տավա վէքիլլերինտէն Երկանեան Ղուկաս էֆէնտիյէ Պիկա՝սանճաղընտա քէօմիւր մատէնի արամագ իւզրէ շուխ սաթնամէ վէրիլմիշ տիր։

—Բէժինին կէչէն հոկտ. սաթրը՝ 140000 լիրայը թէճավուզ իմիշտիր։

—Գէօյէրա իլէթինին Խարբութ մէնը պիրայէթի իչին թէտապիրը լազմէ իթթիխազը զըմընտա Սրհիյէ նէզարէթինտէն Խարբութ մէմուրինէ էվամիր իրսալ օլընմըշ տրը։

—Շէհրիմիզ Ռուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Օնունն Աթինա սէֆարէթինէ նասպրնա Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան մուվաֆագաթ օլընմըշ տրը

ՐՈՒՍԻԱ ՍԻՆՕԴԸ

ՄԻԻՏՅԱԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ Մ. ԲՕՊԷՏՈՆՕՍԱԷՖ

Ապրիլ. նոյեմբեր 14 Թարիխկրէ Բէթէրսպուրկսան պէրվէճէը աթի եաղըլմըշ տըր.

Բուսիա Սինոդ մէճլիսի նէզտինտէ միւտտաիի ումումի պուլրնան մէշհուր Մ. Բօպէտոնօսաէֆէ 3 այ մէջ զունիլէթ վէրիլմէսի՝ քէնտիսինին նազարը իլթիֆաթսան տիւշիւկլինէ էմարէ ատտ օլընը յօր.

Պու զաթ՝ Բանսլավիսթ էրքեանընսան օլրպ, Բուսիատա Օրթոտոքս մէզհէպինտէ օլմայանլար ալէյհինտէ պուլրնտրը ճիհէթլէ, Եվրոբա Բրոթէսթանլարը թարաֆրնտան քէնտիսինէ իտիլէն միբաճաթլարը սէմէրէսի կէօրիւլմէմիշ իտի.

Բուսիա իմբէրաթօրընն կէչէնտէ Գոբէնհակտա պուլրնտրը սբրատա Բուսիանրն Պալթիգ էյալէթլէրինտէ սարին Բրոթէսթանլար հագգընտա իճրա օլրնան մինասէպէթսիզ մուամէլաթա տարը Մ. Ցանսոն նամ զաթ թարաֆրնտան Զարա պիր բիսալէ թագտիմ օլընմըշ վէ Մ. Բոպէտոնօսաէֆտէն տախի շիքեալէթ օլընմըշ իտի.

Զար՝ կէրէք բիսալէի մէզքիւրէտտէ վէ կէրէք Ցանիմարգա գրալը վէ ագրապալարը իլէ միւլագաթընտա Բրոթէսթանլար հագգընտա իճրա օլրնան միւասէպէթսիզ մուամէլաթա քէսպը վուգուճի էյլէմիշ օլմասրյա, պատէմա Բուսիա Պալիքինտէ Օրթոտոքս օլմայանլար հագգընտա թաատիրը մուամէլաթ օլրնմասընը թասվիպ էյլէտիկի մէրվի տը.

Զար՝ Բէթէրսպուրկա ավտէթինտէ, քէնտի էլ եաղըսրյա Մ. Բոպէտոնօսաէֆէ եազտըրը պիր մէքթուպտա, Մ. Ցանսոնրն բիսալէսինէ պիր ճէվապ գալէմէ ալմագ վէ թէպրիյէի զիմմէթ էյլէմէք իւզրէ քէնտիսինէ 3 մահ մէհզունկէթ վէրմիշ տը.

Մ. Բոպէտոնօսաէֆ՝ Զարը հուզուրընա չրգմագ արզուսնտա պուլրնմըշ իսէ տէ, թէպրիյէի զիմմէթ իչիւն ճէվապընը իթա իմմէտիքճէ գապուլ օլրնամայաճաղը քէնտիսինէ պիլտիրիմիշ տը.

ԷՃԶԱԹԱՆԷԻ

ԶՕԼԱՖԵԱՆ

Պէյօղլա, Բանալրէ Ն՝ 193.

Մէգթիէպսիզ թրքիքինտէ մէզքեանէրյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ, վէ ալէա ճինս լասթիգ իլէ չէքիքտէն մանուլ ալաթ ու էտէվաթ, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, օսիֆաթօնրն վէ գրնագրնանրն էն ալէա ճինսի, եէրլի վէ էճանէպի մատէն սուլարը, Պօրտօ վէ Մալակա շարապլարը, գոնեագլար վէ էնվան իչկիլէր, օ տը Գօլօներ, սաչ սուլարը վէ զայրբէհիւ պուլընըպ, պիլճիմլէ էճզա վէ էմթաանրն էն ալէա ճինստէն օլրընը՝ բաղպէթլու միւշթէրիլէրէ իլան օլընը.

Քէզալիք մէկքիւր էճզախանէտէ չէհրիմիզին էն հազիգ տօգթօրլարը թարաֆընտան մուայէնէի թըզպէնէ իճրա օլընմագտա տը.

Կէճէլէրի տէ աչըգ տըր. 10—2

ԲԱՐԻԶ

ՍԷՐԿԵԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Բարիզ սէրկեի ումումիսինին մուվաֆֆագիյէթը ազիմէսի էլէէվ գաթի տէլիլէր իլէ թէհգուգ իթմիշ տիր. Պիր գաչ կիւնէ գատար Ֆրանսա բէյսը վիւքէլասը թարաֆընտան Մէճլիսը մէպուսանա թէպլիղ օլընաճագ հիսապ տէֆթէրլէրի՝ պու մուվաֆֆագիյէթի պիր գաթ տահա իսպաթ իտէճէք տիր. Մէզքիւր տէֆթէրլէր չիմտիյէ գատար գաթէն թանզիմ օլընմամըշ իսէ տէ, վարիտաթ վէ մէսարիֆաթա տարը օլան հիսապաթ չիմտիտէն մալիւմ տիր.

Գրէտի Ֆոնսիէ պանդասը՝ սէրկինին տուխուլիյէ պիլէթլէրինէ մուգապլ սէրկեի ումումի սանտրըղնա էվվէլ էմրտէ 18 միլեոն վէ պատէհու 3½ մէլեոն քի, ճէվան 21½ միլեոն ֆր. իթա իմմիշ տիր. Լօգանթա վէ չէրպէթճիլէր վէ տիւքքեանճրլար վէ սարէ թարաֆընտան սէրկեի ումումի սանտրըղնա վէրիյէն իճար պէտէլաթը վէ եըգրլաճագ էպնիյէ էնգազը պէտէլաթը 3 միլեոն ֆր.ա պալիղ օլմուշ տըր.

Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան սէրկեի ումումիյէ թախսիս գրլընան 18 միլեոն ֆր. իլէ Բարիզ պէլէտիյէսի ճանիպլինտէն թախսիս օլընան 7 միլեոն ֆր. տախի տախիլը հիսապ իտիլէքտէ, սէրկեի ումումինին մէճմուր վարիտաթը 49½ միլեոն ֆրանգա պալիղ օլմուշ օլուր.

Մէսարիֆ գրսմընա կէլինճէ, խարիթա վէ բլանլար մուհիպլինճէ էվվէլ էմրտէ սէրկեի ումումի մէսարիֆի 43 միլեոն ֆր. թախմին իտիլմիշ իտի իսէ տէ, անճագ 41½ միլեոն ֆր. սարֆ օլունըրը զանն իտիմէքտէ տիր.

Իմտի սէրկեի ումումի պիլանչօսը պէր վէճճը աթի թային օլընապիլիր.

	ֆրանգ
Վարիտաթ	49500000
Մէսարիֆաթ	41500000
	8000000

Եանի վարիտաթ՝ մէսարիֆտէն 8 միլեոն ֆր. զիյատ պուլունմըշ տըր.

Հալ պու րի, 1878տէ Բարիզտէ քիւչատ օլունան սէրկեի ումումիտէ՝

Վարիտաթ	23685200
[illegible]	[illegible]
	31704800

Եանի մէսարիֆ՝ վարիտաթտան 31704800 ֆր. զիյատ օլմուշ տըր.

Պունտան պաչգա տեվէլեթ թարաֆընտան սէրկեի ումումիյէ վէրիլէն մուխասսէսաթ՝ մէզքիւր 23685200 ֆր. իչինտէ տախիլ տէյիլ տիր.

1867տէ իսէ,

Վարիտաթ	27144660
Մէսարիֆաթ	22983820

ֆրանգա պալիղ օլմըշ, եանի վարիտաթճա 4160840 ֆր. ֆաղլա զուհուր իթմիշ տիր.

1889 սէրկեի ումումիսի վարիտաթընտա հասրը օլան ֆաղլայի վարիտաթ՝ Ֆրանսա տէվլէթի խազինէսինէ իթա խտիլճէք տիր.

ՄԱՃԱՌԻՍԹԱՆՏԱ

ՊԻՐ ՊԷՕՑԻԻՖ ՃԻՆԱՑԷԹ

Պիր իքի կիւնտէն պէրու Բէչթա էհալիսի իլէ կազէթալարընը դալէթ միւտհիշ պիր ճինայէթ իշղալ իտիյօր.

Պունտան չէնտ այ մուգատտէմ վէֆաթ իտէն Ասսթրիա Օրթօտօքս բաթրիգ Անկէլիցին հիրը վէֆաթընտա հաղրը պուլընան պաշ մուավինի Լավաիշ վէ մէքթէպ միւտիրի Տիսիթրէէվիչին՝ միւթէվէֆանընը բարա սանտրըղը իլէ պաղը զիգբյմէթ էշէասընը սբրգաթ իթտիքլէրի վէ վէֆաթընը տախի վուգուճինէ պիր գաչ սաաթ սօնրա իլան էյլէտիքլէրի թէհգուգ էյլէմէսի իզէրինէ, մէրգումլար թահսիր թէվգիֆի վէ իսթինթագա ալընմըշլար տըր.

Էսնաի թահգիգաթտա միւթէվֆա բաթրիգին խրտմէթճիսինին տախի ֆիիլը սբրգաթա իշթիրաքը թէհգուգ իթտիկինտէն, էֆէնտինինին պաշ մուավին վէ մէքթէպ միւտիրի իլէ քէնտի թարաֆընտան պօղուլարագ թէլէֆ ու իտամ իտտիկինի իթիրաֆ ու իգրար էյլէմիշ տիր. Պաշ մուավին թէվգիֆխանէտէ քէնտիսինի զէհիրլէմէկէ թասատտի էյլէմիշ իսէ տէ, կէօրիլիւպ մէն իտիլմիշ տիր.

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ

ՍՕՆ ՐԷԶԱԼԷԹԻ

Նոյ. 16 Թարիխկրէ Լօնտրատան պէր վէճճը աթի եաղըլըյօր.

Իքի կաղէթա, Մ. Լապուչէրին Թրէ-Ռէ իլէ Բէլ Մէլ Կազէթ՝ չիմտիյէ գատար եաղընը էճնէպի կաղէթալարընտապահս օլրնան Բէվէնտիշ սօգաղը մատտէսի հագգընտա թաֆսիլաթ նէյր իտիյօրլար.

Մէգքիւր իքի կաղէթալարընը բիվայէթինտէն իսթինպաթ օլընան մալիւմաթ պէր վէճճը աթի տիր.

1.— Բէվէնտիշ մահալլէսինտէքի պաղը կէնճ թէլէկրաֆճիլարընը էօթէտէ աեռուտէ Հատտէն էֆռուն մասրաֆլար իթմէլէրի իւզէրինէ բօսթա նէզարէթի թարաֆընտան իճրա թահգիգաթ ու թէճճէսսիսաթ օլընարագ, Բէվէնտիշ սօգաղընտա պիր խանէտէ ատապը ումումիյէյէ մուղայիր բէք ֆէնա հալլեր ճերէյան իթտիկի թէպէյյիւն իթմիշ տիր.

2.— Ինկիլիզ աղնիյա վէ զատէկեանընը բէք պէօյիւքլէրինտէն պազրլարը՝ պու իչտէ զիմէտպալ խիշլէր.

3.—Ֆախիլիյէ նազրը Մ. Մաթթէուս՝ պէօյլէ պիր բէզալէթին բօլիթիգաճա վէ ճէմիյէթը պէչէրիյէ-ճէ սուի թէէսիրինտէն գօրդարագ, գապահաթը օլան աղնիյա վէ զատէկեանընը Էվրօբայա իլթիճա ի տուպ սէլամէթի պուլմայրընտան էվվէլ զապթիյէ նէզարէթինի իճրաի մուամէլէտէն մէն իթմէք իչիւն իչի գաբաթ մաղա չայրլմըշ տըր.

4.—Ասի բօյիս մահքէմէսի հուզուրընտաքի թահգիգաթը էվվէլրյէ իլէ Օլտ Պայլէյ մահքէմէսի հուզուրընտաքի մուհաքէմէ՝ սուրեթը խաֆիյէտէ իճրա օլընըպ, Ինկիլիզ կազէթալարը տախի պու պապտէ թէժամբյա սիքիւթ իթմէյէ մուվաֆֆագաթ իթմիշլէր տիր.

Թրէ-Ռէ կազէթասընրն մաէթթէէսսիֆ պէյանընա կէօրէ, չու սօն զէմանլարտա չօղալմըշ օլան պու նէվի ճինայէթլէր սէպէպլրյէ էքսէրիյա քիւրէյէ մահքիւմ իտիլէն քիչիւք առամար հագգընտա գանուն նասրլ իճրա օլունըյօր իսէ սարրյատէկեան հագգընտա տախի իճրա օլընմասընա Ինկիլիթէրրանրն տախիլիյէ նազրը Մ. Մաթթէուս մուվաֆֆագաթ իթմէտիկի թագտիրտէ Բարլամէնթօնրն էսնաի քիւշատընտա մէպուսանտէն Մ. Լապուչէր՝ օլպապտէ տախիլիյէ նազրը Նա իյրատը սիվալ իթմէք թէհգտինտէ պուլընըյօր.

Բէլ Մէլ Կազէթ՝ պիր վագթ Ֆրանսըզ ատապը ումումիյէսի հագգընտա կէօյա պիր սէրթիքլէ պուն նէվի պէյանաթ նէյրտէ չրթապան օլրընը հալտէ, պու քէրրէ պաղը Ինկիլիզ զատէկեանընրն օրթայա չէգան իչպու ըէղիլանէ ճինայէթլէրի իւզէրինէ պիր էօրթի էօրթմէք միւնասիպ օլաճաղընը պէյան իթտիկինէ չօգ թէաճճիւպ վէ հիտտէթ օլընըյօր. (Մ.Ռ.Ռ.)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ ԽԱՐԻՃԻԵՆ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻԵՆ

Պէրլինտէն Բարիզին Տէպ կազէթասընա պէր վէճճը աթի եաղըլմըշ տըր.

Սալթանաթը Սէնիէնին Պէրլին սէֆիրի Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի նին վէզիրլիք բիւթպէսինէ թէրֆի պուլրըլմասը՝ Ալէմանիա բիճաղը տեվլէթիլէ ումում մէհֆիլը բօլիթիգիյէսինճէ քէմայր մէհմունիյէթլէ իչիտիրմիշ տիր. Միւշարէյյէ՝ սէֆարէթը մէզքիւրէյէ թարինտէն պէրու իքի տեվլէթ արասընտա հիւսնիւ միւնասէպաթընը քէսպը թագվիյէթ էյլէմէսինէ զիյատէտիյլէ խրտմէմէ իմմիշ օլորը կիպ, մուավէլաթը նազիքանէսիյլէ ումում էհալինին վէ պիլասասա քիպարլար մէհաֆիլինին թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթինի գազանմըշ տըր.»

Բէթէրսպուրկսան Բէչրէ Լօյա կազէթասընա իշար օլընտրըղընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Լէհիսթան իտարէսինճէ պիր թագրմ իսլահաթը միւհիմմէնին իճրասընա գարար վէրտիկի կիպի, Բուսիա խրտմէթը առքերիյէսինտէ պուլընան Լէհյի զապիթէր տախի թէրքիի բիւթպէ իթմիշլէր տիր. Բուսիա հիւքիւմէթինին՝ պիր մուհարպէպ զուհուրինտէ Լէհիսթանընն իպրազը խուսսումէթ իմմէմէսինէ էմին օլմագ իչիւն թէտապիրը մէզքիւրէյի իթթիխազ իմտիկի բիվայէթ օլընը յօր.

Երինէ Բէթէրսպուրկսան իշար օլընտրըղնա կէօրէ, Բուսիանրն հէր թարաֆընտա իսլահաթը մէզքիւրէ իճրասը մուգարրէր մուգարրընտան, ալթը էյայէթ վալիլերի Բէթէրսպուրկա ճէյպ օլընմըշլար տըր.

Սօֆիասան իշար օլընտրըղնա կէօրէ, հարպիյէ նազրը Մ. Մութգուրօֆրն եէրինէ պինպաշը Մ. Մարինօֆրն, վէ խարիճիյէ նազրը Ցօգթ. Սթրանսքինին եէրինէ սապրգ ալիյէ նազրը Մ. Սթօյլօֆրն թային օլընմայրը մուհագագ կէօրիւնիւյօր իմիշ.

Շիմտիյէ տէկին նէ Ինկիլիէրա ավվէլէթինին վէ նէ տէ Միւհթէմալ Ամէրիգա հիւքիւմէթինին Բարա նէզտինտէ սէֆիր թային իտիլիպ, մուամալէյէ՝ Բոմայա միւասէլէթլէ ումուրը մէմուրէսինէ պաշլատրը կիպ, Միւճթէմէալ Ամէրիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան տախի եազընտա պիր սէֆիր կէօնտէրիլէճէք իմիշ.

Ինկիլիէրրանրն Թէհէրան սէֆիրի Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ՝ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ չէհրը մէզքիւրէ միւասէլէթ էյլէմիշ տիր.

Բօրթուգալրն Եէնի գրալիցասը Ամէլի՝ ալաֆ նոյեմբերին 15ինճի կիւնիւ պիր էրքէք էվլատ տիւնեայա կէթիրմիշ օլուպ, Մանուել Թէսմիյէ Գըլընմըշ տըր. Վաֆթիգ բէսմի Լիզպօն բաթրիգի թարաֆընտան իճրա օլընըպ, գրալիցանրն բէտէրի օլան զանի տը Բարի՝ վէքեալէթէն կընքահայր, վէ գրալրն վալիտէսի օլան գրալիցա Մարիա Բիա՝ կնքամայր օլմուշլար տըր.

Ինկիլիէրա վէլիհահտը բրէնս տը կալրն պիրիրէն Բարիզէ միւասէլէթ իթտիկինի կէչէն կիւն թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ իտի.

Բարիզտէն եազըլտրըղընա կէօրէ, միւշարէլէյէ՝ բէիսը ճիւմհուր Մ. Գարնօյը զիյարէթ իթմէքլէ, բէիսը միւշարէլէյէ՝ տէրհալ իատէի զիյարէթ էլէմիշ տիր. Բրէնս տը Կալ իլէ ֆամիլեասընա Ֆրանսըզլար թարաֆընտան առարը հիւքիւմէթ վէ բիայէթ կէօսթէրիլմիշ օլտըղը կիպի, բրէնս տախի Ֆրանսա հագգընտա հրսսիյաթը տօսթանէ իպրազ իթմիշ տիր. Բրէնս տը Կալ՝ տիւն Լօնտրայա ավտէթ վէ միւասէլէթ իտէճէք իտի.

Էվվէլիսի կիւնքի Թարիխլէ Ֆիլիպէտէն պէր վէճճը աթի եաղըլմըշ տըր.

«Տախիլը էյալէթտէն կէլէն եօլճրլարըն պէյանընա կէօրէ, Պալգանլարա քիւլթիէթի գար եաղմըշ տըր. Այաֆը նոյեմբերին 8ինճի կիւնիւ Ալտամիր գազասընտա Նօյէնէյի նամ մահալտէ 150 գօյունտան իպարէթ պիր սիբիր իւզերինէ գուրտլար հիւճուս իտուպ 90ընը բարալմըշլար տըր.

«Զարիպրօտ գուրպինտէ Սթանէնսքա նահիյէսինտէ պիր թաշ օճաղը միւնէտիմ օլուպ, երգընթը ալմընան 3 քիշինին նաշը չրգարըլմըշ տըր. Թէլէֆ օլանլարըն մըգտարը սահիհի հագգընտա մալիւմաթ եօգ տըր.

«Բէսմի խապէրլէրէ կէօրէ, Պուրկազ, Վարնա, Ֆիլիպէ, Էսկի Զաղրա, Թաթար-Բազարճիք, Բազկրատ վէ Լոմ ճիվարլարընտա գանատը հայվանաթ միանընտա չիչէք խասթալըը իճրաի հիւքմ իթմէքտէ տիր.»

ԶՄԻՌՆԻՈՑ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

Երկսեռ. վարժարանաց նախորդ տեսուչ Մեծ. Մ. Մաժուրեան էֆենիւր բազմամեայ պաշտօնն ամենայն ուղղութեամբ և խղճմտութեամբ վարելէ և իր պաշտօնավարութեան դէմ ելած բիւրաւոր խոչնդոտներու դէմ արիաբար մաքառելէ վերջ, երբ կը տեսնէ իր անձին և պաշտօնին դէմ թշնամական, անիրաւ և անվերջանալի յարձակումներ, իր հրաժարականը տալով ասպարէզէն կը քաշուի.

Կը յուզուի Զմիւռնացւոց ողջամիտ մասն և սաստիկ կը վշտանայ մանաւանդ նորա հրաժարականին այնքան հապճեպով ընդունուելուն վերայ. Աւելի մեծ կը լինի վիշտն ու յուսահատութիւնն իւր սիրասուն սանունց և սանուհեաց՝ երբ յեղակարծ իմն որբացեալ կ'զգան զանձինս իրենց սիրեցեալ Տեսչէն, իրենց պատկառելի հօրմէն, իրենց սրտի և մտաց մեծ և անձնուէր մչակէն. Սանունց և սանուհեաց մէջ հանրագրութիւններ կը պատրաստուին և կը մատուցուին առ որ անկ է՝ ինդրելով մերժել իրենց բազմարդիւն Տեսչին հրաժարականը. Այլ սակայն պաշտօնական մարմինք խցելափակ կը մնան մատաղ սերնդի սոյն աղերսալի բողոքին առջեւ. Նոցա աղիողորմ ճիչերն կը խեղդուին և վարչական մեքենան իր անիւին տակ լուիկ կը ճզմէ վարժարանաց ապագայն.

---

(248)

ԴԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԷԼԻՑԻ

ԳԱԶԱԳԻԿ ՏԷ ՄՕՆԹԻՐԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Բէյմոն.—Էօյլէ ամմա, հէյ օլմազա կիտէյիմ օղլումա խապէր վէրէյիմ վէ պիր ազ տա թաամ իտէյիմ։

Եէնի կէլէն.—Բէք էյի, սիզի բէք բէք իւչ չէրեկ սաաթ սօնրա պուլմըշըմ զանն օլընաճագ տըր. զաթէն պէն տէ հէնուզ թաամ իթմէմիշ օլտուղումտան, էկէր միւսաատ իտէր իսէնիզ, պիրլիքտէ թաամ իտէլիմ . . .—տէտիքտէ, Բէյմոն Ֆրօմանթալ՝ պաշ իշարէթիյլէ իպրաղը մուվաֆֆագաթ իթտի։

Մէրգում բէք զիյատէ միւքէտտէր օլմուշ իտի, զիրա օն պէշ կիւն գատար եանընտան այրըմայաճաղընը օղլունա թամմ սէօյլէտիկի սբրատա, Բօլտան միւֆարէգաթ իթմէսի լազըմ կէլիյօր իտի։

Բօլ՝ Իշպու ազիմէթ չիւպկէսիզ բէք զիյատէ թէաճճիւպ իտէճէք վէ հաթթա անտէն պիր չէյ անլայամայաճաղ վէ բէք զարիպ կէօրէճէք իտի։

Մէրգում տէլիգանլը էլպէթթէ պունընն իւզէրինէ տիւշիւնիւպ տուրաճաղ... ճաապա պու միւթալէատէն նէ՞ նէթիյճէ հասըլ օլաճաղ իտի։

Բէյմոն Ֆրօմանթալը տէրհալ զապթիյէ նէզարէթինէ կէլմէսի թալեպ օլընըյօր իտի...

Ամապա սէպէպ նէ՞ իտի։

Բարիզտէ չիւպկէսիզ բէք ազըր պիր վագտա ճէրէյան իթմէքտէ օլորըղընտան, հալգայը եէնիտէն պօյնունա թագմագ իգթիզա իտէյօր իտի։

Նէ՞ եարմալը։

Պու սիւվալէ եալընըզ պիր ճէվապ վար իտի.

—Իթտաթ իթմէք։

Պու սբրատա մէրգուման իքի քիմսէ պիր չարասընը տիւքքեանը էօնիւնտէ պուլընըյօրլար իտի։

Բէյմոն՝ թէվագգուճ իտուպ, իսմի Վէրնիէ օլան զապթա մէմուրընա խիթապէն.—Շուրայա կիրինիզ... էյի պիր թաամ հազըրլաթընըզ... Էն չօղը երմի տագիգատան կէլիր սիզինէ պուլուչըրըմ.—տէտի։

Վէրնիէ.—Բէք ալէա... օլուր... Լաքին չարուգ իտինիզ... կէճիքմէ յինիզ... Թէքրար տէրիմ, զապթա բէյսի պու կիւն բէք թէրս կէօրիւնիյօր իտի... սիզի չօգ սէվէր իքէն, սիզ պիլէ բէք խըրպը կէօրիւնիյօր իտի...

Բէյմոն Ֆրօմանթալ՝ ամէլէ եիւրիյէրէք վէ հաթթա գօչարագ օղլունըն եանընա կէլմէյէ չըթապան օլտու։

Պիր սաաթտան զիյատէ վագթ կէչմիշ օլուպ պապասը օրթայա չըգմատըղընտան, Բօլ բէք զիյատէ վէսվէսէ իթմէյէ պաչլամըշ իտի։

Մէրգում տէլիգանլընըն բէտտիրի Բէյմոն՝ սանտալտան գարայա չըգմըշ օլտուղը բբնթրմըն եագընընա վասբլ օլտըգտա, իքի էլլէրինի աղզընընն եանընա կէօթիւրէրէք պօրու կիպի եաբաը վէ Բօլը սէսլէտտի։

Բօլ՝ օլթալարընը պըրագտը, սանտալը իրինի չէօղտու, քիւրէքլէրէ եաբըշտը, վէ պիր գաչ տագիգա զարֆընտա պապասընընն պուլունտըը մահալէ վասբլ օլտու։

Մէրգում տէլիգանլը՝ Բէյմոնրն քէտէրլի եիւզինի կէօրիւնճէ, պիրթիւն վիճուտըյա թիթրէտտի։

Բօլ՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ.—Պիր ֆէնա խապէր կէթիրտին պանա, տէյիր մի։

Բէյմոն՝ սանտալը իչինէ աթլայարագ.—Սահիհէն ֆէնա խապէր, էվվէթ...

Բօլ.—Ամապա Մէրգոնիմէ զանյա մը օլուշ, Մէրգոնիմէյի արթըգ պիր տահա կէ՞օրմէյէճէքսիյիմ տիյէճէքսին...

Բէյմոն.—Իշ Մէրգոնիմէնին իւզէրինտէ տէյիլ տիր, սէվգիւլիւ էվլատըմ... Մէրգոնիմէ հագգընտա պաչլատըղըմ թահգիգաթտան վագրա պիր նէթիյճէ հասըլ օլաճաղընա չիւպհէ եօգ իտի իսէ տէ, թահգիգաթը մէզքիւրէյի իքմալ իտէմտիկիմտէն, օլ պապտէ սանա հիչ պիր մալիւմաթ վերէմէյճէճիմ։

Բօլ.—Պապամըղըմ, պու թահգիգաթը նի՞չիւն եարը պուչուգ պըրագտընըզ։

Բէյմոն.—Պիր սէպէպը միճպիր վագը օլտու... Ցէմիր եօլ սթասիօնընընն եագընընտա զապթիյէ նէզարէթինտէն պիր մէմուրա թէսատիֆ իթտիմ, սէրիան պէնի չաղըրմագ իչիւն զապթա ռէիսի՝ մէրգումը կէօնտէրմիշ իմիշ... Բօլ.—Տիմէք եինէ պէնտէն միւֆարէգաթ իտէճէքսին, էօյլէ՞ մի։

Բէյմոն.—Հէյան չիտտի պիլէ... պէնի սանտալընընն գայրգխանէսինէ գատար կէօթիւր...

Բօլ՝ սիա իտէրէք, քէսիք քէսիք պիր գուվվէթլէ քիւրէք չէքմէյէ պաչլայըպ.—Տիմէք կիտիյօրսընը, էօյլէ՞ մի։

Բէյմոն.—Ամիրլէրիմէ թթաաթ իտիյօրըմ, նէ՞ եարայըմ։

Բօլ.—Ամապա պիր եօլճուլընգ մը վար։

Բէյմոն.—Պիլմէյօրըմ... Պէնի չաղըրյօրլար, անը պիլիրիմ, անտէն պաշգա պիր չէյտէն խապէրիմ եօգ տըր... Եալընընզ Բարիզտէ սէպէպինի անլայա պիլէճէյիմ...

Բօլ.—Մարթ հագգընտա... Բըթի Գասթէլ գօնաղընընն սէքէնէնի հագգընտա քիմսէ սանա պիր չէյ սէօյլէ՞մէտի մի։

Բէյմոն.—Սէքիզ օն կիւնտէն պէրու էվտէն կիթտիքլէրինի պանա սէօյլէտիլէր...

Բօլ.—Նէ՞րէյէ կիթմիշլէր։

Բէյմոն.—Պու նօգթա հագգընտա քիմսէ պանա պիր մալիւմաթ վէրմէտի։

Բօլ.—Պարէ խիմէրինի՞ տէ մի սանա սէօյլէյէմէտիլէր։

Բէյմոն.—Իսիմէրինի տէ քիմսէ պիլմէյօր... լաքին եարընը էօրէնէպիլէճէյիմ...

Բօլ՝ մէէյուսսէյէթլէ.—Էյ չիմտի կիտիյօրմընը։

Բէյմոն.—Էվվէթ, սէվգիւլիւ էվլատըմ, կիտիյօրըմ. լաքին ումմամ քի չօգ կէճիքէյիմ... պէյլի պու ագշամ ավտէթ իտէրիմ... Էկէր պու ագշամ կէլճէք օլուր իսէմ, պու կիւնքի պաչլատըղըմ թահգիգաթ ու թէճճէսսիսաթա եարընը տէվամ իտէճէյիմ... Միւսթէրիհ օլ վէ իւմիտինի պէնտէն քէսմէ... սանա վատ իթտիմ, վատըմը իճրա իտէճէյիմ. եարընը տէյիլսէ եագընը պիր կիւն, պիգաչ կիւնէ գատար էլպէթթէ վատըմը իճրա իտէճէյիմ... Մէն կէնճանին... հէնուզ չօգ մէյտանընն վար տըր... մէյլուս օլմագընընը պիր ազ տահա պէքրլէյպիլիրսին... եիւրէքլի օլ... Էկէր սաաաթը հալինին հուսուլի պէնիմ էլիմտէ իսէ, ճանընը պիլէ ֆէտա իտէրէք պու սաաաթինի թէէմին իտէճէկիմտէն, օ հալտէ էմին օլ, մէէյուս օլմա... —տէտի։

(Ցեվ-ոգ)

Ուսումն. խորհուրդն՝ կազմեալ հակամարտ տարրերէ, (ի բաց առեալ Մեծ Դպրոցի հանգիստ խմբագիրն որ իր ծանօթ ազատախօսութեամբ իր անդամակցաց ողբալի տգիտութիւնն նշաւակելէ և զանոնք կարգի բերելէ յուսահատ՝ հրաժարած է արդէն), սիրայօժար և փոյթեռան դրն պատրաստականութեամբ կ'ընդունի նախորդ տեսչին հրամարականն, և նոր տեսուչ մը գտնելու մասին իր տաժանելի երկանց և տրքմանութեանց ցաւագին պտուղը կը լինի, մի Ռուսահայ թերեւս և անփոյթ երիտասարդ՝ Պ. Յովհաննէս Տ. Միրաքեանց որ՝ թողլով Ալեքսանդրաբոլի դպրոցին մէջ ունեցած պաշտօնին հետ նաև իր դասագրքերն՝ կայծակընթաց ճեպով կը սուրայ ի Զմիւռնիա և կը ձեռնարկէ իր պաշտօնին անմիջապէս։

Պ. Միրաքեանց այն ինչ պաշտօնի ձեռնարկած՝ իբր քաջ մանկավարժ՝ իր սուր և խորաթափանց մտքով ամեն ինչ կը քննէ և կը հասկնայ, ոչ-ինչ կը վրիպի իր մանրազննին խուզարկութենէն. ա՛լ երկչոտ և հաստատութեան հովեր կեղծող Միրաքեանցը չէ՝, կրակուրց կը ջնջէ, յայտարարելով թէ՝ վարժարանաց մէջ չկայ բարեկարգութիւն, չկայ կարգ ու կանոն, չկայ օրինաւոր դասաւանդութիւն, չկայ և բարոյական կեանք. մանկավարժական նոր սիստեմների կիրառութիւն հարկաւոր է, թէկուզ լինի դա անյարմար միջավայրի, զի մանկավարժութիւնը չէ ճանչուս միջավարի զանազանութիւն, որպէս զի դպրոցներն իրենց անկեալ վիճակէն վեր կանգնին։ Եւ յետոյ... յետոյ ճճառի պղպջակը կը պայթի— ոչինչ կայ այլ ևս բայց միայն օդ։

Ուսումն. խորհուրդն զմայլմամբ կը ծափահարէ Պ. Միրաքեանցի բացագանչութիւններն և ստիպաւ կը խնդրէ իրմէ փութով յասպարէզ հանել իր մանկավարժական փայլուն ցոյցերը, որպէս զի ժողովուրդը բան մը տեսնէ և իր գիտութեան վրայ կատարեալ վստահութիւն գոյացնէ։ Ա՛լ Պ. Միրաքեանց իր տարրին մէջ է. նա գիտէ իր ընելիքն. քաջ կը զգայ թէ ինչ որ Մամուրեանի դրութեան հակառակ է՝ հաճելի պիտի երեւի Ուսումն. խորհրդոյ, ուստի և կը ձեռնարկէ՝ առանց ամենագոյն խղճահարութեան՝ Մամուրեանի տեսչական դրութեան վերաբերեալ ամեն ինչ սադանին գցել՝ իր իսկ բացատրութեամբ, և վարժարանաց մէջ տիրող կարգն ու կանոնը եղծանել։

Եւ ահա Պ. Միրաքեանցի մանկավարժիկ թեկնածը խրխնջախրոխտ և սանձարձակ կը վազէ կը սուրայ նորութենէ նորութիւն. մանկավարժական առաջին քայլը կ'սկսի մեղանի փոփոխութենէն. Մամուրեան դրութեամբ գործածեալ մանուշակագոյն մելանը հակառակ է մանկավարժական սկզբանց, այլ պէտք է գործածել անհրաժեշտապէս դէ՛ղ-դէ՛ղ։ և ահա կազմարարներն կը պարպուին՝ աչակերտք մէկ ու կէս ամիս կը մնան առանց մելանի, թէեւ այդքան միջոցի մէջ պէտք չկար այդ չնորհազուրկ հեղուկին, քանի որ աչակերտք զուրկ էին նաև դասատետրէ։ իսկ մանկավարժական դէ՛ղ-դէ՛ղն կրնուի թէ ցարդ հասած չէ Դերմանիայէն....

Հարկ կը լինի ժամանակայոյց պատրաստել ի մեծ դժբաղդութիւն Պ. Միրաքեանցի՝ Գրէօպել չէ նախատեսած մանկավարժական սիստէմով ժամանակացոյց պատրաստելու պարագան. հետեւապէս Պ. Միրաքեանցի գլխուն փորձանք կը լինի այդ դժոխային ժամանակացոյցն և հաղիւ երկու ամսուան մէջ գիշերային տաժանելի տքնութեամբ և դպրոցական մի քանի չատպէտ պաշտօնէից օգնութեամբ՝ կը յաջողի ժամանակացոյցի նման բան մը դուրս բերել։ իսկ մինչեւ այս ատեն ի՞նչ կընեն դասատուք և աչակերտք...կրզբօսնուն։

Մամուրեան դրութեամբ աչակերտք խմբովին եկեղեցի չեն յաճախեր. Պ. Միրաքեանց կոչոչէ ըստ մանկավարժական մեթոտի՝ ամեն կիրակի եկեղեցի տանիլ երկեւ ուսանողները, որպէս զի վարժարանաց մէջ տիրող անկրօնութեան առաջն առնուի՝ ըստ իւր ասութեան, փոյթ չէ թէ 5-6 հարիւր ուսանողներէն այդ պարտաւորութիւն, բաւական է որ ժողովուրդը տեսնէ և...փարիսեցիութիւնը կատարեալ ըլլայ։

Ընդ Մամուրեան դրութեան աչակերտք կանոնաւոր կերպիւ քայլ արձակել չեն գիտեր և ոչ իսկ պահանջուած ատեն յետ կամ յառաջ դառնալ, այնպէս որ ըստ նախկին դրութեան աչակերտի մը յառաջ ընթանալ հրամայուած ատեն՝ խեչափառի նման յետս յետս կընթանայ և նստել հրամայուած ատեն ամենայն արագութեամբ կը վազէ։ Պ. Միրաքեանց՝ ըստ մանկավարժական դրութեան այս անտեղութեան առաջն առնլու համար ուղիղ քալելու, աջ ու ձախ կոյս դառնալու, նստելու և կանգնեցնելու կը վարժեցնէ զանոնք ըստ կարգախօսի, և մինչև իսկ դասատուաց հրահանգ կ'տայ դասարանաց մէջ մէկ, երկու, երեք ըսելով՝ հանել դնել, բանալ ու գոցել տալ տետրակ և դասագիրք։

Ըստ նախկին դրութեան աչակերտք՝ առանց այբուբենը չարժական տառերու վրայ առնելու կրնային իրենց միտքը մշակել զանազան ուսմանց մէջ։ բայց Պ. Միրաքեանց այդ դրութիւնը հակառակ կ'գտնէ մանկավարժական սկզբանց։ նա որ չարժական տառերով ուսած չէ, զուրկ է ուսմունքէ, գիտութենէ և բարոյականութենէ։ հետեւաբար մէկ ամսոյ ժամանակ կը զոհէ այդ դիւթական տառերը պատրաստելու համար՝ որոցմով կը պարծի այցելուաց առջեւ։

Ըստ Պ. Միրաքեանցի դրութեան վարիչք ազատ են հսկողութեան պաշտօնէ։ այդ պարտաւորութիւնը կը յանձնուի դաստիարակ կոչուած անձերու, անոնցմէ եւս օրապահերու, եւ անոնցմէ կարգապահերու, և անոնցմէ օգնականներու, և անոնցմէ... մեզմէ ազէկներուն, Ահա ատոի կը ծագի անօրինակ խառնակութիւն մը, ժիսոր մը զոր փողոցէն անցնողք զարմանօք կը լսեն։

Պ. Միրաքեանց, զուրկ մանկավարժական ճշմարիտ հմտութենէ, եւ սակայն իրաց հարկին առջեւ չուզելով ընկրկիլ, միշտ իւր ինքնաստեղծ մեթոտներն յառաջ կը տանի՝ չափելով զանս Ուսումն. Խորհրդոյ կարծեաց և գաղափարաց վրայ։ Մամուրեան չէ հաճելի Ուսումն. Խորհրդոյ, ուրեմն չեն հաճելի և նորա դասագրեանք՝ թէեւ լինին նորա ի կիրառութեան կեդրոնի և գաւառացուց բոլոր դպրոցներու մէջ։ Պ. Միրաքեանց կը յայտարարէ սդեն տորեան ոճով թէ դրանք մանկավարժական սիստէմով պատրաստուած չեն և հետեւաբար անարմար մանկանց միտքը մշակելու։ լաւագոյն կը լինէր իւր երկրից բերել հէտեանէ ուր մանկունք ծանօթանում են հասկնէրի հրաչալեաց հետ։ և իւր այս առաջարկ արդեամբ ևս կը կատարէ։ իսկ Մամուրեանի դասագրեանք կարտաքսուին դպրոցներէն։

Պ. Միրաքեանցի մանկավարժական խորին հմտութեան չնորհիւ Մամուրեանի պատրաստուած դասագրեանց բաղդին կարժանան նաեւ Ֆրանսերէնի այն ընտիր դասագիրք որք Պ. Մամուրեանի տեսչութեան օրով կ'գործածուին դպրոցներու մէջ, և որք՝ վաւերացեալ Ֆրանսայի կրթական նախարարութենէն՝ կը գործածուին այսօր ամեն ազգաց դպրոցներու մէջ իբր լաւագոյն դասագիրք՝ պատրաստուած մանկավարժական մեթոտով և դիւրուսոյց եղանակաւ։ իսկ Պ. Միրաքեանց՝ առանց Ֆրանսերէն լեզուի վրայ տեղեկութիւն ունենալու՝ իբր ընթերցման լաւագոյն գիրք կը ընտրէ Տելեմաք, գիրք մը որու. գործածութիւնը դասական գրեանց մէջէն վաղուց եկած է, թողումք որ Տելեմաքայ պարունակած սիրային արկածք և նկարագրութիւնք աչակերտաց երեւակայութիւնը կը բորբոքեն։ Պ. Միրաքեանցի սոյն քմահաճ տնօրինութեան դէմ ցաւօք սրտի բողոքած է նոյն իսկ Դաղղիացի դասատու մը։

Բայց դասագրեանց մասին Պ. Միրաքեանցի հակակրութիւնը ընդհանուր է, զի ցարդ վարժարանաց մէջ դասագրեանք իրենց բացակայութեամբ կը փայլին, և մինչ մի կողմէն դասատետրի գործածութիւնն իսկ հակառակ կը համարի մանկավարժական նոր սիստեմներու, միւս կողմէն ինք Պ. Միրաքեանց առողջաբանութեան, տնտեսութեան, բնագիտութեան և բնական պատմութեան դասերու մասին Պ. Մամուրեանի և Պ. Նաւասարդեանի (որ այժմու Ուսումն. խորհրդոյ կողմէ յանիրաւի հրաժարեցուցեալ հմուտ և բազմաչխատ դասատու մ'է) դասատետրերն խնամով կը ժողվէ աչակերտուհիներէն և զայնս բանաքաղելով կը դասախօսէ՝ առանց դասատետրի, գարնան եղանակին ձգելով բուսաբանութիւնը։ Այս առթիւ աւելորդ չէ յիշել թէ որչափ որ ժամանակացոյցի մէջ բնագիտութեան և բնական պատմութեան համար ուրոյն ուրոյն ժամեր նշանակուած են, սակայն Պ. Միրաքեանց անխտիր թէ բնագիտութեան և թէ բնապատմութեան ժամերուն՝ կիրի կտոր մը մէկ ձեռքն և երկու սրուակ միւս ձեռքն դասարան կը մտնէ և կրի յատկութիւններն կը բացատրէ գործնական եղանակաւ և այս երկու ամսուան մէջ դեռ երկու անգամ։ Այս ամեն իրողութիւնք լիակատար գաղափար կուտան Պ. Տեսչի հմտութեան աստիճանին վրայ։

Երբ Ուսումն. խորհուրդն իր տեսչախնդրական ծանուցման մէջ իբր պահանջելի հանգամանք կը նկատէ քաջ հմտութիւն հայերէն և մի քանի Եւրոպական լեզուաց և կարեւոր գիտութեանց, Պ. Միրաքեանց չվարանիր այդ պահանջուած հանգամանքներն լիովին իւր վրայ ամփոփուած տեսնելէ։ արդեօք Ուսումն. խորհուրդն ցարդ չգիտցե՞ թէ խափուած է իր հապճեպ ընտրութեան վրայ։ ոչ ապաքէն փորձերն ակներև ցոյց կուտան թէ պատանքը չատ և չա՛տ մեծ է քան որչափ կը յուսացուէր։ Պ. Միրաքեանց իւր երկամսեայ անչահ պաշտօնավարութեամբ յայտնապէս ցոյց տուաւ թէ ինք անհմուտ է հայերէն լեզուի, անհմուտ է Ֆրանսերէն, Անգլիերէն, Թուրքերէն և Յունարէն լեզուաց, անհմուտ է դիտութեանց և հետեւապէս անկարող տեսչական պաշտօնին։ առ ի՞նչ կը ծառայէ իր գիտցած Դերմաներէնն և Ռուսերէնը, երբ պահանջեալ պայմաններէ գլխավին զուրկ է։ Ցանդգնութիւն՝ մի կողմէն և տգիտութիւն՝ միւս կողմէն երբեք այսքան մերկութեամբ ընդդրկած չեն զիրար։

Վերեւ բաւական ցոյց տուինք Պ. Միրաքեանցի անհմտութեան փորձերն։ Նշանակենք անոնցմէ մի քանին ևս և վերջացնենք։

Ցաճկերէնի նման կարեւոր լեզուի մը դասախօսութեանց ժամերն նուազած են, այնպէս որ նախորդ տարւոյն մէջ չաբաթը 5—6 ժամ Ցաճկերէն աւանդուած դասարանաց՝ այժմ 2—3 և առ առաւելն 4 ժամ դաս կ'աւանդուի նոյն լեզուէն։

Մինչ տղայոց վարժարանին մէջ երկու Ֆրանսացի դասատուք կը դասախօսեն, օրիորդաց վարժարանի բոլոր Ֆրանսերէն դասերն յանձնուած են անպիսի վարժուհւոյ մը որոյ սխալներն ստիպ աչակերտուհիք կը սրբագրեն։ Իսկ Անգլիերէն լեզուի ուսումն բոլորովին վերցուած է օրիորդաց վարժարանէն։

Դպրոցական պաշտօնէի մը՝ որ նորերս իր մականուան վերջը կցած ով մանկավարժի հովեր առած՝ Պ. Տեսչին հետ Ռուսահայ լեզուով կը ծեքծեքէ, ի չնորհս իւր քսութեան՝ յանձնուած է Տիեզերագրութեան դասախօսի պաշտօնն, ուսում մը որ ա՛յնքան հեռի է իր խելաց չրջանակէն՝ որքան հեռի է Թէքվուրի սարը Կովկասի սարէն։

Ուրիշ դասատու մը որ տարիներէ ի վեր հազիւ ծաղկոցի մանկանց կրնար փոքրիկ դասեր աւանդել, չնորհիւ Պ. Տեսչի ձեռնադրութեան բնապատումի կոչումկ'ստանայ դարձեալ գծագրութեան և տնտեսութեան դասեր կ'յանձնուին այնպիսի վարժուհեաց յորոց ոմանք գլխովին անհմուտ են այդ առարկայից և կամ առանձին ուսումնասիրած չեն։ Մեսրոպեան վարժարանի մէջ բացա-

ԳԱՏԸՆԼԱՐ ԻԶԻՒՆ
ՄԻԻՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԹԻՃԱՐԷԹ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸ

Ալէա վէ ուճուզ մալ ալմագ իչիւն Խոջա Տալլարը Հոթէէ ՌէՖիչէիօնա միւրաճաաթ իթմէկէրի գատընլարա բէճա օլուճաը։ Մէկզիւր տէրօշկիթօտա Բարիզին պիրինճի մօտա մաղազալարընդն մալի օլարագ էնվաթ չարգալար, տանթէլալար, չիչէքլէր, չարգա ֆորմալարը, չէրիտ, պօնճուգը խարճլար, թիյլէր, գօրտէլալար, գատիֆէլէր, վէլօլար վէ սարէ մէվճուտ օլուպ, ճիւմլէսի տէ մուխթէլիֆ ֆիյաթլար իլէ վէ հագիգաթէն ուճուզ օլարագ ֆիրուխթ օլունմագտա տը։

Մէզբիւր մաղազա՝ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Կլավանի սօգաղընդն գարշըսընտա Լինարտի սօգաղը աղչընտա 5 նումէրօտա վագը տը։

Գ. ՍԹՐՕՆԿԻԼՕ

Գալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա թրամվայ սթասիօնընդն իթթիսալինտէ Ն՝ 111—113։

ԳԸՇ ԷՄԹԱԱԼԱՐԸՆԸՆ ՊԷՕՑԻՒՐ ՍԱԹԸՇԸ

Պու տէֆա մէզբիւր մաղազատա պուլընան էմթաալար՝ զայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլմագտա տը։ Շէյլէ քի,

Քէթէն վէ Ֆանէլա վէ գրէթօն վէ բիքէլի պէյազ վէ բէնգիլ կէօմլէքլէր, հէր պէյ ալէա ճինս եագա վէ գօլչագլար, սօն մատատան օլարագ էվրօբանընդն պիրինճի ֆաբրիգալարընտան պէօյիւք չէչիտ գրավաթլար, Տօգթ. Եակէր նէվինտէն վէ սարը նէվիբրտէն բամպուգլը, եուլնը վէ բէնկի Ֆանէլալար, էրքէք վէ գատընը իչիւն էնվաթ բամպուգ վէ եուն վէ իբէքի չօրապլար, սաֆի եուն պէյազ վէ բէնկի գարեօլա էօրթիւլէրի, էրքէք վէ գատընը իչիւն իբէքի վէ եուճլը չէմսկէլէր, Ֆրանսրգ մատամբլը, մէթրօ իլէ եուն վէ բէնկի Ֆանէլալար, գրէթօն վէ բիքէ կէօմլէք, քէթէն վէ իբէքի էնվաթ մէնտիլէր, էրքէք վէ գատընլար իչիւն կիւտէրի էլտիվէնլէր, ալէա ինկիլիզ ասգէլարը, թիւթիւն վէ բարա ճըզտանլարը, պասթօնլար, եալտըզլը տիյմէլէր, գրավաթ թօղուլարը, էնվաթ գօգուլար, Ֆրչալար վէ սաիր էլպիսէլէր։

Իչպու սաթը՝ հոկտ.ին 23ճիւնճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթթիպարէն պաչամշչ օլուպ, հէր մալլէրին իւզէրինտէ տախի ֆիյաթլարը նումէրօլար իլէ վաղ օղունմշչ տը։

ԱԳԶԷ ԲԷՇԻՆ

(138)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Մարտիրոս, իմ ամենաբարի ամուսինս, ինձ համար կուլաս այնպէս չէ՞...ուրեմն... ուրեմն չպիտի մերժես... վերջին չնորհ մը... որուն անարժան... ըլլալս գիտեմ... ա՜հ, Մարտիրոս... յանուն երկնից... վերջին անգամ... գրկէ՛զիս... քու... բազկացդ... մէջ... մեռնիլ... կուզեմ...

Ալ չդիմացաւ խեղճ երկաթագործը... գրկեց այն մեղապարտ կինը որ ալ ևս իւր գլուխը կանգուն բռնելու անկարող ըլլալով չրջեցաւ մահուան բարձին վրայ։

Երկուքին չրթունքը, վերջին անգամ իրարու փարած էին։

* * *

Երբ Մարտիրոս աղա չարաչուք սենեկին դռնէն դուրս կելլէր, Հայր Ռափիկ իսկոյն զանի դիմաւորեց։

Խեղճ մարդուն աչերը ուռած, կարմրած, և տակաւին խոնաւ էին։

Ոտքի վրայ կայնելու կարողութիւն չունենալով պարապ աթոռի մը վրայ ինկաւ։

Հայր Ռափիկ, անոր կրակի պէս այրիչ ձեռներէն մին բռնեց և քիչ մը վարանելէ յետոյ,

—Ի՞նչպէս է... ԱԽԽ, հարցուց։

—Լմնցաւ, ամեն բան լմնցաւ, պատասխանեց հէք երկաթագործը, տղու մը պէս հեծկլտանօք լալու սկսելով։

Հարցումը և պատասխանը Հայերէն լեզուաւ էին, բայց բժիշկը և հիւանդապահ կինը, անոնց չարժումներէն և Մարտիրոս աղայի լալէն հասկցան իրաց կացութիւնը, և անմիջապէս մեռեալին սենեակը վազեցին։

Մեղապարտ այլ զղջացեալ կնկան յուզարկաւորութեան հանդէսը այնչափ փառաւոր եղաւ, որուն նմանը գրեթէ երբեք չէր տեսնուած Սավանայի մէջ։

Հայր Ռափիկ և Մարտիրոս աղա, դագաղին անմիջապէս ետեւէն կերթային, վերջինը աւելի մեռեալ՝ քան կենդանի։

Գրեթէ իրիկուան մութը կոխելու վրայ էր, երբ Իսկուհիի Բարիզներ հիացնող սքանչելի գեղեցկութիւնը, կոչտ հողին մէջ անպայտ եղաւ գնաց, փոքրիկ բլրակ մը միայն թողլով, գոնէ քիչ մը ատեն յայտնի ընելու համար այն տեղը՝ ուր այդ գեղեցկութիւնը պահուած էր։

Մարտիրոս աղա, բաւական ժամանակ այդ անշուք բլրակին քով ծնգան վրայ մնաց աղօթելով, մինչեւ որ Հայր Ռափիկ անոր ձեռներէն բռնելով, գրեթէ բռնի զանի այն տեղէն քաշեց տարաւ։

(138)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Մարտիրոս, իմ ամենաբարի ամուսինս, ինձ համար կուլաս այնպէս չէ՞...ուրեմն... ուրեմն չպիտի մերժես... վերջին չնորհ մը... որուն անարժան... ըլլալս գիտեմ... ա՜հ, Մարտիրոս... յանուն երկնից... վերջին անգամ... գրկէ՛զիս... քու... բազկացդ... մէջ... մեռնիլ... կուզեմ...

Ալ չդիմացաւ խեղճ երկաթագործը... գրկեց այն մեղապարտ կինը որ ալ ևս իւր գլուխը կանգուն բռնելու անկարող ըլլալով չրջեցաւ մահուան բարձին վրայ։

Երկուքին չրթունքը, վերջին անգամ իրարու փարած էին։

* * *

Երբ Մարտիրոս աղա չարաչուք սենեկին դռնէն դուրս կելլէր, Հայր Ռափիկ իսկոյն զանի դիմաւորեց։

Խեղճ մարդուն աչերը ուռած, կարմրած, և տակաւին խոնաւ էին։

Ոտքի վրայ կայնելու կարողութիւն չունենալով պարապ աթոռի մը վրայ ինկաւ։

Հայր Ռափիկ, անոր կրակի պէս այրիչ ձեռներէն մին բռնեց և քիչ մը վարանելէ յետոյ,

—Ի՞նչպէս է... ԱԽԽ, հարցուց։

—Լմնցաւ, ամեն բան լմնցաւ, պատասխանեց հէք երկաթագործը, տղու մը պէս հեծկլտանօք լալու սկսելով։

Հարցումը և պատասխանը Հայերէն լեզուաւ էին, բայց բժիշկը և հիւանդապահ կինը, անոնց չարժումներէն և Մարտիրոս աղայի լալէն հասկցան իրաց կացութիւնը, և անմիջապէս մեռեալին սենեակը վազեցին։

Մեղապարտ այլ զղջացեալ կնկան յուզարկաւորութեան հանդէսը այնչափ փառաւոր եղաւ, որուն նմանը գրեթէ երբեք չէր տեսնուած Սավանայի մէջ։

Հայր Ռափիկ և Մարտիրոս աղա, դագաղին անմիջապէս ետեւէն կերթային, վերջինը աւելի մեռեալ՝ քան կենդանի։

Գրեթէ իրիկուան մութը կոխելու վրայ էր, երբ Իսկուհիի Բարիզներ հիացնող սքանչելի գեղեցկութիւնը, կոչտ հողին մէջ անպայտ եղաւ գնաց, փոքրիկ բլրակ մը միայն թողլով, գոնէ քիչ մը ատեն յայտնի ընելու համար այն տեղը՝ ուր այդ գեղեցկութիւնը պահուած էր։

Մարտիրոս աղա, բաւական ժամանակ այդ անշուք բլրակին քով ծնգան վրայ մնաց աղօթելով, մինչեւ որ Հայր Ռափիկ անոր ձեռներէն բռնելով, գրեթէ բռնի զանի այն տեղէն քաշեց տարաւ։

ԺԶ.

ԵՐԶԱՆԻԿ ՎԱԽՃԱՆ ՄԸ՝ ԱՆՑԵԱԼ ՏԱՌԱՊԱՆԲԸ ՄՈՌՑՆԵԼ ԿՈՒՏԱԾ

Իսկուհիի մահուընէ գրեթէ ամիս մը վերջը, «Բիվէնճ» Անգլիա վերադառնալու համար Մէքսիկայէն ճամբայ կելլէր, ի պատիւ իւր քաջ հրամանատարին արձակուած թնդանօթներու ծուխին մէջէն անցնելով։

Հայր Ռափիկի հետ կը գտնուէին Մարտիրոս աղա, Սօֆի, Ալիս, նաեւ Լօսըն Սմիթ, որ Բուէնոս Այրէսի մէջ ունեցած սքանչելի գործարանը և իւր ընդարձակ գործը 500,000 Անգլիական ոսկւոյ վաճառելով, կերթար իւր բարեկամաց հետ միասին իւր բնիկ երկիրը հաստատուելու վերջնական կերպիւ և հոն ամուսնանալու չքնաղ Սօֆիին հետ։

Նոյն բանը պիտի ընէր նաև մեր վէպին դիւցազնը որ Իսկուհիին մահուամբ ԱՀԱՏ կացութեան մը տէր եղած էր, և հիմայ ամենայն հաճութեամբ պիտի կրնար իւր կինը կոչել այն գեղեցիկ և միլիոնատէր Ալիսը, որ իւր վրայ ունեցած սիրոյն սաստկութենէն, նախամեծար համարած էր իւր քոյրը ըլլալ քան թէ անոր կէս տարիքը ունեցող երիտասարդ Լօսըն Սմիթի կինը։

Թէ «Բիվէնճ» Անգլիա հասած ատեն Հայր Ռափիկի ի՞նչ փառաւոր ընդունելութիւն մը եղաւ, անոր նկարագրութիւնը աւելորդ համարելով, սաչափը միայն բաւական կը սեպենք ըսելու որ Մէքսիկացիք պիտի նախանձէին այս մասին Անգլիացւոց իրենց վրայ ունեցած մեծ առաւելութիւններուն։

Իսկ եթէ ծերունի ձէյմս Հոբսըն և Տիկին Թագուհի իրենց ուրախութեան սաստկութենէն չմեռան՝ ատիկայ ալ բնութեան իրենց պարգեւած ամենազօրաւոր կազմութեան պարտական էին։

Հայր Ռափիկի յատուկ խնդրանօք և ձէյմս Հոբսընի ազդեցութեան չնորհիւ, Ֆրէտերիք Հոբսընի պաշտօնը Ծովային Նախարարութեան կողմանէ հաստատուելէ ի զատ նաև աստիճան մ'ևս բարձրացաւ։

Ալիս՝ հիմայ փոխանակ Մարտիրոս աղային քոյրը ըլլալու, իւր նախկին խօսեցեալ Լօսըն Սմիթի քոյրը եղած էր. և հարուստ Անգլիացի երիտասարդը այնպիսի սաստիկ սիրով մը իւր նոր նշանածին յարած էր որ՝ Սօֆի կրկնապէս ինքզինքը երջանիկ կ'զգար։

Երջանիկ կը համարէր ինքզինքը՝ Լօսըն Սմիթի բոլոր սէրը առ ինքն գրաւելով, Մարտիրոս աղայի և Ալիսի անարգել երջանկութիւն մը պարգեւելու կարող ըլլալուն համար։

Նոյնպէս երջանիկ կը համարէր ինքզինքը՝ ապահովապէս գիտնալով որ այն երիտասարդ Անգլիացին այլևս ուրիշ ոչ ոք կը սիրէր կամ կրնար սիրել։ Մարտիրոս աղայի և գեղեցիկ Ալիսի, իրարու վրայ զգացած սէրը հետզհետէ աճելով ա՛յն աստիճանին հասած էր, որ առաջինը բոլորովին մոռացած էր ժամանակաւ Իսկուհի անուամբ չքնաղագեղ այլ անհաւատարիմ կին մը ունեցած ըլլալը, ինչպէս նաեւ վերջինը մոռացած էր Լօսըն Սմիթի պէս հարուստ, գեղեցիկ և երիտասարդ նշանած մ'ունեցած ըլլալը։

Ծերունին ձէյմս Հոբսըն, անմիջապէս և բոլորովին գործէ քաշուելով, ամբողջ հարստութիւնը և այն ահագին գործարանը՝ իւր աղջկան և փեսացուին կը թողուր, որով՝ Թօքիանէի և Ֆրնտրգլրի փողոցները մուրալու ատիճանին իջնող երկաթագործն Մարտիրոս աղա, տարին 40000 անգլիական ոսկւոյ եկամուտ բերող նաւարանի մը տէր եղած կըլլար ամբողջովին, բայց ի իւր բոլոր սիրտը գրաւող մանկամարդ և գեղեցիկ կնոջ մը տէր ըլլալէ. և անոնք որ գիտեն թէ Անգլիացի կին մը ի՞նչ ըսել է ամուսնական կեանքի մէջ, կրնան երեւակայել թէ ասով ի՜նչ մեծ փոխարինութիւն մը պիտի ըլլար Մարտիրոս աղայի անցեալ և սրտամաշ ամուսնական կեանքին։

Կիրակի օր մը, Կլասգոյի մեծ եկեղեցին արտասովոր կերպիւ փառաւոր հանդէս մը կը կատարուէր։

Հարսանեաց երջանիկ հանդէսն էր այն։

Մարտիրոս աղա՝ Ալիսի հետ և Լօսըն Սմիթ՝ Սօֆիի հետ գլուխ գլխի կուտային մի և նոյն ատեն, երբ քահանայն երկնային օրհնութիւնը կը հայցէր այն զոյգ մը ամոլներու գլխոց վրայ, որոնք մինչ ցվերջ իրարու յարած՝ երկու երջանիկ ընտանեաց հիմը կը դնէին։

Ծերունին ձէյմս Հոբսըն և Տիկին Թագուհի՝ ուրիշ մեծ չնորհ մ'ալ պիտի վայելէին։

Երկինք թոյլ պիտի տային իրենց՝ որ վեց հատ գեղեցիկ և առողջ թոռներնուն՝ չինծու ձիերու վրայ նստելով իրենց չուրջը վազել վազվզելնին տեսնելու չափ երկար ատեն ապրելու արտօնութիւն ևս ունենան։

Այդ անմեղ արարածներէն երեքը՝ Մարտիրոս աղայի և Ալիսի, իսկ միւս երեքը՝ Լօսըն Սմիթի և Սօֆիի կը պատկանէին։

Այժմեան «Մարթին էնտ Սմիթ Սընս» անուն մեծ ընկերութեան գլխաւորներն են Մարտիրոս աղայի և Լօսըն Սմիթի բարեպաշտ և պարկեշտ որդիքը, որոնք ոչ միայն նոյն իսկ բուն Անգլիոյ՝ այլ Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Քանատայի մէջ ևս հռչակաւոր ճիւղեր բացած են, և իրենց առաքինի հայրերը և մայրերը կը չարունակեն տակաւին ըլլալու աշխարհիս ամենաերջանիկ և ամենասիրելի մէկ մէկ զոյգ ամուսինները և դրամական կեանքի մէկ մէկ զոյգ իշխանները։

Մարտիրոս աղա, իւր սիրելի Ալիսին հետ Կ. Պոլիս ևս այցելեց Շէհքի փողոցի նախկին տունը տեսնելու համար, որ սակայն աւերակ մը դարձած էր Մամեթիոյ մեծ հրդեհին, և ոչմէ հետք մը մնացած չէր, ինչպէս իւր անցեալ դժբաղդ կեանքին։

ՎԵՐՋ

ռիկ դասարան մը կը կազմուի՝ իբր բարձրագոյն, և որովհետև վարժարանաց պիւտճէն չնչերեր առ այդ, ուստի նոյն դասարանի աշակերտք՝ Ուսումնական Խորհրդոյ կարգադրութեամբ կը հարկադրուին վճարել այս ինչ չափ ամսաթոշակ մը՝ դպրոցական թոշակէն զատ։ Ուսումն. Խորհրդոյ մի քանի փոքր ու մեծ հաշուագէտ անդամոց ամենախորին ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս կէտին վրայ։

Ահաւասիկ այս է մեր վարժարանաց արդի վիճակը և ասոնք են Պ. Մ. Բարբանցի մանկավարժական մեթոտին արգասիքներն և Ուսումն. Խորհրդոյ գործառնութիւններն. կրնայինք սակաւն թուել երկարն չարք մը նոր մեթոտի թերութեանց, բայց առայժմ կը բաւականանք այսքանով, ապասելով որ Պ. Մ. Բարբանցս ևս ի մօտոյ ցոյց տայ հնոյն թերութիւններն, ինչպէս ինքն իսկ խոստացած է։

ԴԻՏՈՂ

28 Հոկ. 1889
Զմիւռնիա

ՏՕԳԹՕՐ ՊԱՊԱՆԱՆ

Տօգթօրը մուսախլէյհ լավութա (էպէլիք), ապահ թէնասիւլիէ, բահիմ, իտարա եօլլարը վէ չօճուգ խասթալըգլարը իչիւն միւթէխասսիս («Բէոնէլէոն») օլուպ Բարիզատէ իքմալը Գէնն իլէ Պէյօղլունտա Պէյիւբ Բարմագ-Գարուտա 6 Նուէմբրօ իլէ մուրագգամ մուայէնէխանէսինտէ հէր կիւն էօյլէնուն սաաթ 11է գատար խասթա գապուլ իտէր, վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի տախի միւհթաճէխնի մէճճանէն թէտավի իտէր, վէ քէմաքիսասալըգ սապահլարը սաաթ 5է գատար Գարբքէօյինտէ Մօտա ճատտէսինտէ վագը խանէսինտէ պուլընը։

23—10

ՍԱՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 20 Նոյ.

Ինկիլ. էսկամբ Ինկ. Լիր.	097-3/16
Օսմ. էսկամբ աչքլուը	-
» » գարանտոր	17-1/4
» » Սէրի Ա	36-1/2
» » » Պ	24-7/8
» » » Ս	17-1/4
Օթօման 1871	92-1/2
Օսմանլը Պանգասը	11-1/2
Բուսխա խթիգրապը	102-1/2
Մըսրը սուդ. մուքթահրատ	91-3/8
» իսթիխպագրը	102-1/2
Տարիա Սանիյէ Մըսրը	81-3/4
Թոլիմ իսթիգրապը	104-
Մաճարիսթ. էսկամբ 1877	-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վառէ	23-47-40

Բարիզ 20 Նոյ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	87-70
» » 1½ %	105-25
Եգէպտ Օսմ. էսկամբ աչքլուը	17-55
» » » գարանտոր	17-50
Մէտոդոթէլ	
Սէրի Պ.	23-10
» Ս.	17 57½
Բուսկլի լըմէնտրֆէլրի	78-12½
Օսմանլը Բէյժիսի էսկամբ	518 75
» Պանգասը	539-37½
Գրէտի Լիոնէ	630-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1307-50
Գոնթուար տ'էսգոնթ	620-
Սիւէյզիէ ագսիոնը	2328-75
Բուսխա 5 % 1877	-
Իթալիա էսկամը	94-25
Մըսրը ֆոնս. մուքթահրատ	462-50
Եունան 5 % 1879	472 50
Գամպիս 3 այ վառէ	23-23

Վիէննա 20 Նոյ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպրօ	118-75
Բուսկլի չըմէնտրֆէրի ֆի.	39-90
Օսմանլը Բէյժի աքսիոնը	118-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ուս. տիւն ագչ. գար.	18-39
» » » էն եիւքսէք	19-01
» » » էն ալաղը	18-37
Գու սապահ աչքլուը գ. ք.	18-35
Խթիգրապը տախիլի տիւն գար.	45-38
» » » էն եիւքսէք	46-
» » » էն ալաղը գ. ք.	45-38
» » » աչքլուը	45-38
Մըսրը մուքթահրատ գար.	-
Գու սապահ աչքլուը	-
Սէրի Ա.	36-
» Պ.	21-20
» Գ.	18-35
Բուսկլի չըմէնտրֆէրի	77-50
Ագչէ Փարդի	8-
Բէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիգ »	20-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	3-29
Սթամպօլ պանգասը	7-14
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	4-77

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՓՈՓԱԽԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը	108-05
Մէթալիք »	100-
Պէլճիք »	103-20
Ալթըլըգ »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-23
Ֆրանսըզ ալթունը	87-29
Բօլ	90-10
Գրէմլից ալթունը	51-10
Գարպոն գայմէսի	03-66

ԹԱՍԳԻՇԷ ԲԵՍԼՂԸՍԸ

20) լիք քեսաղբա		-
50) » »		08-20
100) » »		-
500) » »		-
1000)» »		07-30
10000)»		-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 3)

Տիչքաթ վէ Գուզու քէօյի մէվագէյի իչիւն ճիհէթը ասքէրիյէտէն իթա օլունաճագ օլան պէհէր եիւզ գըլյէ սաագիգէ մուգապիլ իթա օլունմագ իւզրէ մահալինճէ միւզայէտյէ գօնուլան նանը ազիզին պուրսաճա իթսարնա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանէն իթիպարէն Լէվազիմաթը Ուսուլիյէ տաբիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թըշրինը սանի 1889

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 4)

Կիբիտ ֆրգասընտա պուլընան սաաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաա օլունաճագ Ինկիլիզ բիրինճինին իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաբիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թըշրինը սանի 1889

3—1

Ֆուատ էֆէնին պագգալ Պոտոսա Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի հուգուգ տաբիէսինտէն վէրիլէն ֆի 1 Նիսան սէնէ 304 թարիխի իլամ մուճիպինճէ տէյնի օլան մէպալիղը մալիմէնին թէէմինը իսթիկֆասը իչիւն թահրը հաճգէ ալընան Տէրսաատէթտէ Բիւսթէմ բաղա մահալլէսինտէ Իբճիրէր ճատտէսինտէ քեսին թախմինէն 34 արշըն արսա իւզերինէ մէպնի քեարկիր 4 նօմէրօլու պիր պաղ տիւքքեանը նրսֆընն 3 հիսսէ իթիպարբյա մէտեունը մումպիլէյհէ ինթիգալ իթմէսի լազըմ կէլէն պիր հիսսէսի՝ պուլունան ագտէմ միւզայէտէյ գօնբլարագ, լիրան Օսմանի 100 ղրշ. հիսապբյա 2300 ղրշ. տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգաբրուբ իթմիշ օլտրղունան, պուլունան զիյատէյ եանի 100տէ 5 զամմբյա թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մալիմաթ այագ իսթէյէնլէրին՝ Թարիխը իլանան իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ իլամաթը նի զամիյէ Իճրա տաբրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

4 Թրշր. սանի 305

Քէօթահէա սանճաղը տախիլինտէ վագը օլուպ մուգատէմա քէլիֆլէթը միւպայէտէլրի իլան օրընան Քէտու գաղասը բալամութ էօշրիւնին 42000 վէ մանէվահի Ուշագ գաղասընը 241000 ղրշ. պէտել իւզերինէ թըշրինը սանինին 5ինճի կիւնիւ մահալինճէ գարարտատէլէրի չէքիլմիշ, վէ Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն նիզամէն մուայէն օլան պիր հաֆթա միւրուրինտ պուլընապիլէճք պէտել իլէ իհալէի գաթիյէլէրինին իճրասը մուգարրէր պուլընմըշ օլմազլա, մահալը մէզքիւրտէ բալամութ էօշրիւնէ 100տէ 1տէն նօգսան օլմամագ իւզրէ զամմ իլէ թալիպ օլանլարընը խիթամ միւտտէթտէն էվվէլ մահալինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսուսմամ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

8 Թըշրինը սանի 305։

Ճէզմիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ քեսին Միտիլլի սանճաղընն 305 սէնէսինէ մահսուպէն միւզայէտյէ չըգարբլան բալամութ էօշրիւնին միւզայէտէ միւտտէթի՝ էվվէլճէ իլան իտիլմիշ լտի։ Էօշրը մէպուր՝ 67000 ղրշ. պէտել իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մահալինճէ կէօրիւլէն լիւզումա մէպնի միւզայէտէսի Թըշրինը սանինին 15ինճի կիւնինէ գատար թէմտիտ իտիլմիշ վէ ինգրզաի միւտտէթտէ պուլընապիլէն պէտել՝ հատտը լարգ օլարը հալատէ գարարտատէսինին քէշիտէսի մուգարրէր պուլընմըշ օլտրղունան, թալիպ օլանլարընն միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգրզասընտան էվվէլ մահալինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսուսմամ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

8 Թըշրինը սանի 305

Ճէտիտ վալիտէ Սուլթան վագֆընտան Պաղչէ գարուսընտա վագը Ճամիի չէրիֆի հավլիսինտէ 39 նումէրօլը տիւքքեանընն քիրասը՝ լիրան Օսմանի 100 ղրշ. հիսապբյա մահպեմահ վէրիլմէկը շարթը վէ չէրահիթը սաիրէ իւլէ թալիպլէրինէ իյճար վէ իհալէ գըլընճաղընտան, մէզքիւր տիւքքեանընն իսթիյճարընա թալիպ պուլընանլարընն իչպու թըշրինը սա նինին 7նճի սալը կիւնինտէն իթիպարէն շէհրը մէգքիւրուն 15ինճի չարշէնպէհ կիւնինէ տէկին էվզաֆր հիւմայուն խագինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

6 Թըշրինը սանի 305 5—3

ԶՂԱՑԻՆ

ՀԻՍԱՆԴՈՒԹԻՆՔ

Լոնտոն-Բրիւն-Աբէնտէէդ
Գլաս-գօ-Ջէյտ-Բրիւն-Ֆնատրիւն

Թոյլատրվին կը բուժին
ՊՈՏՈՄԻՌ ՏԸ ԲՈԴԱՍԻՈՒՄՈՎ

Թուրուչի կեղեւով խառն
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ժ. Բ. ԼԱՌՕԶԷ
(գեղագործ)

J. P. Laroze

2, փողոց Լիոն-Սէն-Բոլ, 2

ԲԱՐԻՈՂ

Այս օշարակն, զոր կը յանձնա բարեն աշխարհիս ամենէն նշանաւոր բժիշկք ամեն տեսակ ջղային հիւանդութեանց համար, կը գտնուի ամեն լաւ դեղատանց մէջ։

PARFUMERIE

ED. PINAUD

37, Bould de Strasbourg, 37

PARIS

Maison de Détail : 30, Boulevard des Italiens, 30

Spécialité exclusive de la Maison

ED. PINAUD

PARFUMERIE AL'IXORA

Essence	IXORA
Savon	IXORA
Pommade	IXORA
Huile	IXORA
Poudre de Riz	IXORA
Vinaigre	IXORA
Brillantine ...	IXORA
Sachets	IXORA
Eau de Toilette	IXORA
Cosmétique ..	IXORA

EAU DE QUININE

Tonique — Hygiène de la Tête

BOUQUET DE L'EXPOSITION

DE PARIS 1889

Spécialité d'Essences superfines pour le Mouchoir :

OPOPONAX — HÉLIOTROPE BLANC
THÉODORA
IRIS — VIOLETTES DE PARME

SAVON SUPÉRIEUR AU SUC DE LAITUE
POUDRE DE RIZ REINE
ÉLIXIR DENTIFRICE ODONTALGIQUE

GRANDS MAGASINS

DE

LOUVRE

ՄԱՂԱԶԱՅԻ ԲԷՊԻՐ

ԼՈՒՎՐ

ԹՈՊԼԻՐՈՒՍ ՎԷ ՇԻՐԱԿԻՊ

7-8, ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ ԶԱՐՇԷՍԸՆՏԱ, 7-8

Մատամ

Հոկտեմբերին 30ընճը բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն

ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻ

Վէ

ԹԷՔՄԻԼ ԵԷՆԻ ՄՕՏԱ ԴԸՇ ԷՄԹԱԼԱՐԸՆԸՆ

ՊԷՅՕՃԻՒԲ ՍԱԹԸՐԸՆ

պալայաճաղընը սիպէրէ պէյան իտէրիզ։ Մաղազամըզա հէնուզ վասըլ օլան էմթաա՝ զիյտէքիէրտէն միւրէքքէպ պիր. իրէքլի գուժալար, բըլուէր, գատիֆէ, տիւզ վէ ֆանթէզի եուլը գուժալար, նէյն մօտա գուժալար, ջուրա, նիմ հալը գօսթիւմէր, էնվալ խարճալար, Ֆրանճ, կալօն, մօթիֆ, կարնիթիւր իչիւն թիւլեր, Ֆիչիւլեր, սօրթի տէ պալ, մանշօնլար, Լուվրընն գօրսէլէրի, օմպրէլալար, անգալար, մէնտիլէր, հէր նէվի թիւլ վէ տանթէլալար, գրամաթ վէ սաիր խայլի էմթաալար։

ԼՈՒՎՐ մաղազասընն գատընլար իչիւն իսթիխսալ գուժալար, զայէթ նէֆիս վէ էն ալէա ճինսլէրտէն օլուպ, թէքմիլ էմթաասընը էն միւքէմմէլ ֆապրիգալարտա իմալ իսթտիրտիկի կիպի, ճինսլէրինին էյլիկինէ վէ ֆիյաթլարընը էհվէնիյէթինէ հիշ պիր մաղազա մուսապէգաթա չընգամագ։

Բաղկէթլու մուշթերիլէրիմիզէ տայմա պիր ֆէտտաքեարլըգ իթմէք արզուսընտա օլուուղմըզտան, իչպու Սէրկիի Ուժումի էտնասընտա օլան ֆիյաթլարընը էհվէնիյէթինէն մաատա, 50 ղրշ.տան զիյատէ բէչին ագչէլէ էմթաա իշթիրա իտէն միւշթերիլէրիմիզէ հիւգատ օն ղրշ. իքբամ իտանէճէկիմիզի տախի պէյան իտէրիզ։

ԼԱ ԺՈՒՎԱՆԹԻՆ

ՏԱՒՄԻ ԿԻՒԶԷԼԻՒԳ

ՍԱՋ ՎԷ ՍԱԳԱԼԷՊՕՁԱՄԱԳ

Սաջ վէ սագալըն թէֆտիտինէ մախսուս օլան իչպու նէվիճատ իլան՝ գուրշուն թուզընը վէ ճէկէնէյմ թաչընը հավի օլմայըպ, հէման գուլլանըլըպզը կիւն սաջ վէ սագալըն կէնճիլիք բէնկինի վէրիր, պալտաքի թէբլէրի մահվ իտէր վէ սաչըն տէօքիւլմէսինէ մանի օլուր։

Գուլլանըլըպգտա՝ տիկէր քեսֆիֆէի սաջ իլաճը վէ եա պէյատան իւսթիւն օլտուզը անլաշըլըր, գիրա պոյա վէ եա սաիր սաջ իլաճլարընն էքսէրիա սրհհէթէ իպրասը մաղարրաթ իտէրլեր։

«Ժուվանթին» նամընտա օլուպ ճէկէնէնէվ թաչը էսասբյալ թէրթիպ իտիլէն տիկէր քեսֆիֆէի պէյալարտան ոռէնմալը։

Լա Ժուվանթին՝ Ֆրանսանըն Իզէր էյ էթինտէ Պօբէր նամ մահալտէ քիմեակիր վէ ֆէչինը նէպաթաթ մուալիմի Լ. Ժ. Մօնէ թարաֆընտան թէրթիպ օլաունմըշ տըր։

Ուժում Թիւրքիա իչիւն ամէնթէ վէ տէբօղիթօմը՝ Պէյօղլունտա Սիթէ տ'Ալէպտէ նումէրօ 9 Նաթալի Գանժիւք էճզախանէսինտէ։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԱՌԱՒՏՐԻՆ ԳԱԼԱՏԱՅԻ ՄԱՍԻՆ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՅԱ

ԱՅՕՐԷ ԶԻ ՁԷՐԲԱՀԱՆԸՆԱ ՄԻՒՓԷՆԱԼԻԹ

ԱԼԷՍԱԹ ԹԻՒՃԱՃԱՐԸ

Մէգքիւբ մաղազասա կէօղէ վէ ճէրբահանը միւթէալլիգ էնվոր ալաթ. էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էգճիւմէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մատամալ մէկատտը միւխթէլիֆէ, գասրգ պաղլարը, էնվալ չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմոմէթր) վէ էյլ ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սըրարըշաթ վէ քամիրաթը էհվէնի ֆիյաթ իլէ իհրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՀԱՐԻՒ Վ.Ի. ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա թէէսիս

	Ինկ. Լիրաը
Իէրմայէսի	3,000,000
Սկթիյաթ ագչէսի	3,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆԱ

1836տա թէէսիս

	Ինկ. Լիրաը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898,076

Սարիֆի իւլ պէյան իբի գումբանէա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ շերահիթլէ խանէ վէ էշա էմթաասի թիւճճարիյէ վէ սաիրէ սիկուրթա խուզ, գազանդն վուգուճնտա ատրագաա պէրմուճիպը մուգավէլէթ թազմին իտէրլեր։ Ետնկրն տէկէթնտէ թազմինաթ 15,000,000 ինկ. լիրաը։

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍ

Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրաաը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրաաը 120,000

Իչպու գումբանէա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ շերահիթլէ կէրէք վարօր վէ կէրէք սեֆինէսիյէ մէրբուլ էմթաա թիւճճարիյէ, կրուբօ վէ նոյի պէտէլի սիկուրթա խուզ։ Մուֆասսալ մալիմաթ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մէզքիւր իւշ գումբանէալար ատէնթի ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԷՐՈՒԵԱՆԱ միւրաճաաթ իթմէլի։

Մէյտէ սանճաղը օլանլարա, գանսրզլարա, շէքէր իլլէթի օլանլարա, նէքքրիսլիէրէ վէ խասթալըգտան եէնի չրգանլարա նասիհաթ։

Իչիմաշ այլրը, Հաղմ իթմաքիճի վէ գուվվէթ վէրիճի խասսէլէրինանէն նաչի մէրգուման խասթէկեանրն թէտաւիսնէ էն ալէա եարոյան թապիի մտէն սոպը՝ շուպհէսիզ օլաբաղ

POUGUES

Թապիր օլընան քիրէճլի, չէլիքլի վէ մաղնէդիսալը սու տըր։

Ֆրանսա վէ Թիւրքիանն մէշհուր Օգթէօրլարը պու սուլը Թավսիյէ իտէրլեր։— Իչիմի կիւզէլ օլուպ, հէր մէշրուպաթա տա գարշըտրըլապիլիր։

Թիւրքիա իչիւն վէքիլը Եէկեանէ,

Սթամպօլտա Ֆընտրգլեան խանընտա 22 վէ 23 Նումէրօլարտա
Ֆ. ՊԷԼԼԻՈ

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՊԷՕՅԻՒԲ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ

ԻԹԹԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՒՍԹ ԳԱԲԸՆՏԱ

Մէգքիւբ մաղազասա հէր նէվ պէյազ չամաշըր, գատընլար իչիւն մանթօլար, չօճուգ էլլիսէլէրի, եարըմ ֆիսթանլար, գօրսէլէր, ճէհէզ իչիւն չամաշըրլար, նապզ իչլիմէլէրի, էնվալ չօրապլար, մէնտիլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար զայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունը։

Քեսֆիֆէի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար թօրասն վէ բէրաբէրտէ սաթըրը։

Պու մալլար՝ Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըպ, ինկիլիզէրա, Եթալիա վէ էվրօբանընն սաիր մէմլէքէթլէրինէն տախի մալ ճէլալ օլունը։

Էկէր պէտէլի բօյնա վէ եախօտ բօսթա բուլը իլէ կէօնտէրիլը իսէ, թաշրալարտան վագը օլան սրբարբշաթ տախի իճքա օլունը։

Պէյէնիրմէյէն մալլար կէրի ալընըպ ագչէսի իտտէ օլունը վէ եալընը Նագիյէտ իւճրէթի ալընգանուը։

Գատընլարա սուհսուլէթ օլմադ իւզրէ մէգքիւբ մաղազա՝ քէնտի ճէհիմ տէօղիթօյարընա մահէր պիր թէրզինն թահսթը իտարէսինտէ պիր թէրզիկանէ զամմ ու իւլավէ իթիուշ օլաբաղը կիպի, ըմարլամա մանթօ վէ սոիրէ եուրմագ իչիւն էվրօբատան էնվալ չէչիտ գումաշլար տախի կէթիրմիշ տիր։

Մաճառը Տօգթ. Ցանիել Բէքզինին հիւքիւմէթ թարաֆընտան թատիգ վէ նէզարէթ օլընան աշրխանէսինին

ԹԱԶԷ ԱՇԸԼԸ

Իչպու հայվան աշրը՝ պիւթիւն սէնէ թազէ գալը, քեսիլէն հայվանին պիրճիմէ ազալարը հիւքիւմէթին պիր պարաթ հէքիմի թարաֆընտան թէտգիգ ու թէնթիշ օլունտրգտան վէ հիչ պիր խասիյաթ չունենալը թատիգ իտիլմիշ սանդրտ մէգքիւր աշը իթա վէ թեսլիմ օլունը։

						Ղրշ.
	3— 4	տէֆա	աշրլամագ	քեսֆի	1	գալէմ 7·50
Պէհէրի	3— 4	»	»	»	10	» 6
	15 - 20	»	»	»	1	» 30
	50	»	»	»	1	» 70
	100	»	»	»	1	» 120
	1000	»	»	»	1	» 1100

Ֆիյաթլա Ք. Լէոն Ֆրիտմանընն Նէզարտնտէ Ֆիրուխթ օլունը։

Ուժում տէրօղիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօգրու եօլտա Ագա-Ճամիսինտէ 169 Նումէրօլը ՏԷԼԼԱ-ԴՈՒՏԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ՏԻՐ։

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

20 ՍԷՆԷԼԻԲ ՄՈՒՎԱՖԱՖԱԳԸՅԹ

32 RECOMPENSES DONT 12 DIPLOMES D'HONNEUR et 14 MEDAILES D'OR

Certificats nombreux des premières autorités médicales

—

ՖԱԳՈՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

ԲԻՒՋԻԻԲ ՁՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՋԻՆ ՄԻԻԲԷՄԵԼ ՆԱՖԱԳԱ